

Tryggingarskilmálar

Tryggingarskilmálar þessir snúa að þér sem tryggingaþega okkar og samningsaðila.

A-hluti – Bótapættir

Hér er að finna sérstakar reglur er varða þá þætti sem um samdist okkar í millum. Hér má einkum lesa hvaða bætur við greiðum og í hvaða tilvikum bætur eru skertar eða útilokaðar. Auk þess er lýst sérstökum skyldum og skuldbindingum sem hafa verður í huga. Skyldur og skuldbindingar sem gilda um alla þætti er einnig að finna í B-hluta.

Þátturinn Ellilífeyrir – Framtíðarlífeyrir Perspektive E170

Blaðsíða

1.	Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta.....	1
2.	Greiðsla úr hagnaðarhlutdeild	3
3.	Bótapegi og millifærsla greiðslna	7
4.	Útilokanir frá bótum og takmarkanir bóta.....	7
5.	Samstarfsskyldur þínar	8
6.	Kostnaður vegna samningsins	8
7.	Undanþága frá greiðslu iðgjalds.....	9
8.	Uppsögn	11
9.	Möguleikar við samningsgerð.....	11
10.	Breytingar á þættinum „Ellilífeyrir“ – Framtíðarlífeyrir Perspektive E170	19

B-hluti – Skyldur sem gilda um alla þætti

Hér er að finna mikilvægar skyldur og skuldbindingar sem gilda um fleiri en einn þátt. Frekari skyldur og skuldbindingar er að finna í A-hluta. Reglur B-hluta gilda um allan samninginn svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

Blaðsíða

1.	Tilkynningaskylda fyrir samningsgerð.....	29
2.	Skyldur sem snerta greiðslu iðgjalds	29
3.	Frekari samstarfsskyldur	30
4.	Breytingar á B-hluta	31

C-hluti – Almennar reglur

Reglur C-hluta gilda um allan samninginn, svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

Blaðsíða

1.	Upphaf tryggingarverndar	32
2.	Tryggingarskírteini	32
3.	Þýskur réttur	32
4.	Viðtakendur kvartana	32
5.	Varnarþing	32
6.	Fyrning	33
7.	Upplýsingagjöf á samningstímanum.....	33
8.	Breytingar á C-hluta	33

Hugtakaskýringar

Í lok tryggingarskilmálanna er að finna skilgreiningar helstu hugtaka sem notuð eru í textanum. Í meginmáli fyrsta þáttar höfum við auðkennt þessi hugtök með „→“. Dæmi:
→Tryggingaþegi.

Blaðsíða

Hugtakaskýringar.....	34
-----------------------	----

A-hluti – Bótapættir

Hér er að finna sérstakar reglur er varða þá þætti sem um samdist okkar í millum. Hér má einkum lesa hvaða bætur við greiðum og í hvaða tilvikum bætur eru skertar eða útilokaðar. Auk þess er lýst sérstöku skyldum og skuldbindingum sem hafa verður í huga. Skyldur og skuldbindingar sem gilda um alla þætti er einnig að finna í B-hluta.

Þátturinn Elliífeyrir – Framtíðarlífeyrir Perspektive E170

Hér er að finna reglur er varða þáttinn „Elliífeyrir“. Ef fleiri þættir eru innifaldir í samningnum er í reglum þeirra fjallað um þáttinn „Elliífeyrir“ sem grunnþátt.

1. Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta

Í þessum hluta er fjallað um:

- 1.1 **Hvaða bætur greiðum við frá upphafi lífeyristöku?**
- 1.2 **Hvaða bætur greiðum við við andlát fyrir upphaf lífeyristöku?**
- 1.3 **Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?**
- 1.4 **Hvaða reikniforsendur gilda um trygginguna?**

1.1 Hvaða bætur greiðum við frá upphafi lífeyristöku?

(1) Ævilangur lífeyrir

Ef →hinn tryggði er á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku greiðum við upphæð sem nemur tryggðum lífeyri eins og hann er á þeim tímapunkti, með því skilyrði að hinn tryggði sé enn á lífi.

Allt eftir því hvernig um var samið greiðum við lífeyrinn mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða einu sinni á ári, og alltaf á fyrsta →virka bankadegi eftir umsamda gjalddaga.

(2) Upphæð ævilífeyris

Upphæð lífeyris reiknum við út við upphaf lífeyristöku

- út frá þeim heildarhöfuðstóli sem fyrir hendi er við upphaf lífeyristöku (sjá 3. mgr.) og
- með þeim reikniforsendum sem ríkja á þeim tímapunkti (sjá tölul. 1.4, 3. mgr.). Ráðandi reikniforsendur eru reiknivextir og dánartíðnitaflan (→töflur), sem við notum þegar reikna á út ígjald við upphaf lífeyristöku, þegar gera skal nýja sambærilega samninga um lífeyrstryggingu með tafarlausu upphafi lífeyristöku, sem og →kostnaður vegna þáttarins Elliífeyrir samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 2 b), sem lagður var til grundvallar við samningsgerð.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ reiknum við upphæð ævilífeyris út frá þættinum „Elliífeyrir“ sem og upphæð eftirlífendalífeyris og hugsanlega lífeyris munaðarlausra við upphaf lífeyristöku út frá ráðandi reikniforsendum við upphaf lífeyristöku samkvæmt setningu 1. Þá tókum við, í ráðandi reikniforsendum samkvæmt setningu 1, einnig mið af →kostnaði þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ frá upphafi lífeyrisgreiðslu (sjá nánar reglur þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ í liðnum „Ítarlegri reglur um kostnað vegna samningsins“, undirliður „Annar kostnaður“). Umsamið samband eftirlífendalífeyris og hugsanlega lífeyris munaðarlausra við ævilífeyri úr þættinum „Elliífeyrir“ breytist ekki.

Ef útreiknaður lífeyrir við upphaf lífeyristöku er lægri en umsaminn tryggður lágmarkslífeyrir greiðum við tryggðan lágmarkslífeyri.

(3) Upphæð heildarhöfuðstóls

Heildarhöfuðstóll samanstendur af

- →bótagreiðslu sem fyrir hendi er úr þættinum „Elliífeyrir“ (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus, sjá tölul. 2.2.3, mgr. 2),
- hlut í lokahagnaði (sjá tölul. 2.2.4) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá tölul. 2.3).

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“, og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, felur heildarhöfuðstóllinn auk þess í sér →bótagreiðslu, hlutdeild í lokahagnaði og hlutdeild í →matssjóðum þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ (sjá nánar reglur þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ í liðnum „Ítarlegri reglur um hagnaðarhlutdeild“).

Ef iðgjöld eru greidd samkvæmt upprunalegu samkomulagi greiðist við upphaf lífeyristöku →bótagreiðslu úr þættinum „Elliífeyrir“ og er að lágmarki tryggður höfuðstóll sem er skilgreindur til myndunar lífeyris samkvæmt 1. mgr. í tryggingarskráeininu. Við getum ekki ábyrgst →bótagreiðslu sem er hærra en tryggður höfuðstóll.

Breytingar á samningi geta haft áhrif á tryggða höfuðstólinn. Upplýsingar um áhrifin er að finna í viðkomandi liðum þessara tryggingarskilmála. Við breytingar á samningi felur tryggði höfuðstóllinn við lok →biðtímans í sér að minnsta kosti →tryggðan prósentuhlut fyrir samtölu greiddra iðgjalda vegna Elliífeyris sem samið var um við samningsgerðina. Þetta gildir þó ekki ef greiðslu er flýtt samkvæmt 1. mgr. tölul. 9.1 eða eftir úttekt höfuðstóls samkvæmt tölulídi 9.10.

Við tilgreinum umsamda →tryggða prósentuhlutinn í tryggingarskráeininu.

1.2 Hvaða bætur greiðum við við andlát fyrir upphaf lífeyristöku?

(1) Bætur við andlát fyrir upphaf lífeyristöku

a) Bætur án þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“

Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og ef →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem samanstanda af

- →bótagreiðslu sem fyrir hendi er úr þættinum „Elliífeyrir“ (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus, sjá tölul. 2.2.3, mgr. 2),
- hlut í lokahagnaði (sjá tölul. 2.2.4) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá tölul. 2.3).

b) Bætur með þættinum „Höfuðstóll við andlát“

Ef samið var um þáttinn „Höfuðstóll við andlát“ og →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem ráðast af reglum um þáttinn „Höfuðstóll við andlát“, liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við?“

c) Bætur með þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega með þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem ráðast af reglum

- þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“, í liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, málsgreininni „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef við á,
- þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“, liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, málsgrein „Lífeyrir munaðarlausra“.

(2) Hærra greiðslur undir vissum kringumstæðum

Ef →hinn tryggði andast innan fyrstu þriggja mánaða frá fæðingu barns hins tryggða eða frá því að hinn tryggði ættleiðir ófullveðja einstakling greiðum við höfuðstól sem nemur 25.000 evrum, óháð greiðslum samkvæmt 1. mgr. Ef um fjölbura fæðingar eða ættleiðingar fleiri en eins barns er að ræða greiðum við höfuðstólinn aðeins einu sinni.

Ef þú tilkynnir okkur skriflega (til dæmis í bréfi, símbrefi eða tölvupósti) um fæðinguna eða ættleiðinguna innan þriggja mánaða lengst þessi hækkða tryggingarvernd við andlát í samtals níu mánuði.

1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?

(1) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát án þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“

Ef →hinn tryggði andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ greiðum við umsaminn höfuðstól að frádregnum þeim tryggða lífeyri sem þegar hafði verið greiddur →frá upphafi lífeyristöku. Við greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.

(2) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát og umsamda þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“

Ef sá sem síðast er á lífi (→hinn tryggði eða →hinn meðtryggði) andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ greiðum við umsaminn höfuðstól, að frádreginni einni útborgaðri tryggðri lífeyrisgreiðslu úr þættinum „Ellilífeyrir“, →frá upphafi lífeyristöku, fyrir hvern gjaldþaga lífeyrisgreiðslu sem sá sem hefur lífað lengst lífaði. Við greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.

1.4 Hvaða reikniforsendur gilda um trygginguna?

(1) Reikniforsendur við útreikning tryggðra bóta á þeim tíma þegar samningur er gerður og við útreikning endurkaupsvirðis

a) Reikniforsendur við útreikning tryggðra bóta

Á þeim tíma þegar samningurinn er gerður notum við útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri svofelldar reikniforsendur fyrir lífeyristöku:

- dánartíðnitöflu okkar „AZ 2012 R U“ (→töflur),
- reiknivextina 0,25 prósent og
- →kostnað vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ (sjá nánar í tölu. 6.1. 2. mgr., b-lið).

Ef samið var um fleiri þætti, auk þáttarins „Ellilífeyrir“, beitung við útreikning á tryggðum greiðslum úr þessum þáttum frekari →töflum sem tilgreindar eru í reglum viðkomandi þátta.

b) Reikniforsendur við útreikning endurkaupsvirðis

Við útreikning á endurkaupsvirði þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölu. 8.2 notum við eftirfarandi reikniforsendur iðgjaldútreiknings:

- reiknivextina 0,25 prósent og
- →kostnað vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ (sjá nánar í tölu. 6.1).

Þá beitung við ekki dánartíðnitöflu (→töflur).

(2) Reikniforsendur þegar tryggður lágmarkslífeyrir hækkar og í öðrum tilvikum

Þegar tryggður lágmarkslífeyrir hækkar (til dæmis vegna viðbótargreiðslna) reiknum við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris í grundvallaratriðum með reikniforsendunum (einkum reiknivöxtum, →töflum og →kostnaði vegna þáttarins „Ellilífeyrir“), sem við lögðum til grundvallar við samningsgerð.

Ef aðrar reikniforsendur en þær sem lágu til grundvallar við samningsgerð eru í gildi á hækkunardegi og snerta

útreikning á →bótasjóði í nýjum sambærilegum tryggingum, samkvæmt 3. mgr., a-lið, vegna ákvarðana eftirlitsyrivalda og/eða opinberra yfirlýsinga þýska tryggingafræðingafélagsins (DAV), getum við sömuleiðis lagt þær til grundvallar við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris. Ef gildandi reikniforsendur fyrir útreikning á →bótasjóði breytast á ný eftir hækkun tryggðs lágmarkslífeyris getum við við síðari hækkun tryggðs lágmarkslífeyris beitt nýju reikniforsendunum eða lagt áfram til grundvallar þær reikniforsendur sem síðast var beitt við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris.

Við greinum þér frá því ef við beitum öðrum reikniforsendum en við samningsgerð eða við síðustu hækkun tryggðs lágmarkslífeyris.

Prósentur →kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölu. 6.1, 2. mgr., b-lið, sem notaðar voru við samningsgerð, haldast óbreyttar.

Að undanskildum hækkunum tryggðs lágmarkslífeyris gilda samsvarandi reglur, ef í viðkomandi liðum þessara tryggingarskilmála er skýrt kveðið á um slíkt (til dæmis við hækkun bóta frekari umsaminnna þátta sökum lengds iðgjaldsgreiðslutíma).

(3) Reikniforsendur við útreikning á upphæð ævilífeyris við upphaf lífeyristöku

Við upphaf lífeyristöku reiknum við upphæð ævilífeyris með ráðandi reikniforsendum á þeim tímamarki. Ríkjandi reikniforsendur eru reiknivextir og dánartíðnitaflan (→töflur) sem við notum þegar reikna á út iðgjald við upphaf lífeyristöku, þegar gera skal nýja sambærilega samninga um lífeyrstryggingu með tafarlausu upphafi lífeyristöku, sem og prósentur →kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölu. 6.1, mgr. 2, b-lið, sem lagðar voru til grundvallar við samningsgerð.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ reiknum við upphæð ævilífeyris út frá þættinum „Ellilífeyrir“ sem og upphæð eftirlífendalífeyris og hugsanlega lífeyri munaðarlausra við upphaf lífeyristöku út frá ráðandi reikniforsendum við upphaf lífeyristöku samkvæmt setningu 2. Ráðandi reikniforsendur eru í því tilvik sömuleiðis →kostnaður þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ frá upphafi lífeyrisgreiðslu (sjá nánar reglur þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“ í liðnum „Ítarlegri reglur um kostnað vegna samningsins“, undirliður „Annar kostnaður“).

a) Sambærilegt gildir um lífeyrstryggingu

- sem gerir ráð fyrir greiðslu ævilangs tryggðs lífeyris, greiðslu bóta við andlát sem og eftirlífendabóta frá upphafi lífeyristöku, ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, og sem
- gerir ekki ráð fyrir áhættumati vegna lífeyrisgreiðslna og
- gerir ekki ráð fyrir frekari tryggðum bótum á bótargreiðslutíma, svo sem bótum vegna óvinnufærni, örorku- eða umönnunarbótum og
- sem hefur að geyma, í tryggingarskilmálunum, reglur um hlutdeild í hagnaði frá upphafi lífeyristöku, sem samrýmast efnislega þeim skilmálum samningsins sem lúta að eðli hagnaðarhlutdeildar, útreikningi hagnaðarhlutdeildar og notkun slíks (sjá tölu. 2.2.5).

Dæmi um sambærilegar lífeyrstryggingar er að finna í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða bætur felast í Allianz PrivatRente Perspektive tryggingunni?“

b) Ef, við upphaf lífeyristöku, ekki eru neinar sambærilegar lífeyrstryggingar í boði hjá okkur á þýska líftryggingamarkaðnum, í skilningi mgr. a-liðar, skuldbindum við okkur til að fastsetja reikniforsendur,

- sem fengnar eru samkvæmt viðurkenndum tryggingastærðfræðilegum grunnreglum og sem við teljum sanngjarnar af þeim sökum og
- sem tryggja að við getum til frambúðar staðið við skuldbindingar okkar á grundvelli samninganna.

Í tilviki sem þessu köllum við til óháðan umsjónaraðila sem á að sannreyna reikniforsendurnar og staðfesta að þær séu hæfilegar.

Ef við, við upphaf lífeyristöku, bjóðum margvíslegar sambærilegar lífeyrstryggingar í skilningi mgr. a-liðar á þýska lífeyristryggingamarkaðnum beittum við reikniforsendum sambærilegrar lífeyristryggingar sem leiðir til hærri tryggðs lífeyris → frá upphafi lífeyristöku. Í því tilviki er það forsenda að þú getir á ný samíð um sambærilegu lífeyristrygginguna í skilningi mgr. a-liðar.

c) Málsgrein 3 á ekki við um útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri (sjá nánar í mgr. 1, a-lið).

2. Greiðsla úr hagnaðarhlutdeild

Um hlutdeild í hagnaði gilda eftirfarandi reglur. Ef sérákvæði gilda um einstaka þætti er þau að finna í reglum viðkomandi þáttar.

Í þessum hluta er fjallað um:

- 2.1 Hverjar eru forsendurnar fyrir hlutdeild í hagnaðinum?
- 2.2 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í hagnaðinum?
- 2.3 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í matssjóðunum?

2.1 Hverjar eru forsendurnar fyrir hlutdeild í hagnaðinum?

(1) Engin trygging fyrir upphæð hagnaðarhlutdeilda. Við getum ekki ábyrgt upphæð hagnaðarhlutdeilda.

Annars vegar ræðst upphæð hagnaðarhlutdeilda af mörgum atriðum sem ekki verða séð fyrir og sem við höfum einungis takmörkuð áhrif á. Mikilvægasti áhrifaþátturinn er þróun fjármálamarkaðarins. En þróun þeirrar áhættu sem við tryggjum og kostnaðar skipta hér einnig máli. Hins vegar hlýst hagnaðarhlutdeildin af orsakamiðaðri aðferð (sjá nánar um það í einstökum atriðum í tölul. 2.2 og 2.3 í 2. mgr.). Í óhagstæðasta tilviki getur hagnaðarhlutdeild samningsins verið núll.

Við upplýsum þig árlega um þróun hagnaðarhlutdeildarinnar.

(2) Einstakir liðir hagnaðarhlutdeilda

Hagnaðarhlutdeildin felur í sér 2 liði:

- hlutdeild í hagnaði (sjá nánar einkum tölul. 2.2) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá nánar einkum tölul. 2.3).

Varðandi hagnaðarhlutdeild förum við hverju sinni að fyrir mælum eftirfarandi laga

- þýska laga um tryggingarsamninga (VVG), þá sérstaklega 153. gr. VVG,
- þýska laga um eftirlit með starfsemi váttryggingarfélaga (VAG), þá sérstaklega 139. og 140. gr. VAG
- og þeim reglugerðum sem gefnar hafa verið út þar um, sem og birtum reglugerðum í þeirri útgáfu sem í gildi er hverju sinni, einkum og sér í lagi reglugerð um lágmarksendurgreiðslu líftryggingariðgjalda (MindZV).

(3) Ráðandi hagnaður og matssjóðir

Grundvöllur hlutdeilda í hagnaði er hagnaðurinn, sem við finnum árlega innan ramma ársuppgjörsins samkvæmt fyrir mælum verslunarlaga (HGB). Við ákvörðun ársuppgjörs er - að teknu tilliti til gildandi fyrir mæla og reglna um eftirlitsnefndir - ákvarðað hver hlutur árlegs hagnaðar skal vera sem fellur tryggingarþegum í heild sinni á skaut. Þennan hluta hagnaðar færum við → varasjóði vegna endurgreiðslu íðgjalda til tekna, svo framfarlega sem hann er ekki færður beint hagnaðartengdum samningum til tekna. → Varasjóði vegna endurgreiðslu íðgjalda má eingöngu ráðstafa til hlutdeilda → tryggingaþega í hagnaði. Við getum aðeins í lögheimilum undantekningartilvikum vikið frá þessu að fengnu samþykki viðkomandi eftirlitsyfirvalda hvað okkur varðar.

Forsenda fyrir hlutdeild í →matssjóðum eru matssjóðirnir, sem við reiknum út samkvæmt fyrir mælum verslunarlaga (HGB), og á það við um ráðandi fyrir mæli laga um tryggingaefirlit fyrir hlutdeild í matssjóðum allra samninga sem rétt eiga á hlutdeild í matssjóðum.

Færsla yfir í →varasjóð vegna endurgreiðslu íðgjalda leiðir ekki til þess að samningurinn eigi kröfu til tiltekinna hagnaðarhlutdeilda.

2.2 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í hagnaðinum?

Hlutdeild í hagnaði er ákveðin með orsakamiðaðri aðferð. Hér á eftir gerum við grein fyrir því

- hvers vegna við myndum hagnaðarhópa (sjá tölul. 2.2.1),
- hvernig við reiknum út hagnaðarhlutdeild samningsins til að ákvarða →hlut í hagnaði (sjá tölul. 2.2.2) og
- hvernig samningurinn öðlast hlutdeild í hagnaði á samningstímanum (sjá tölul. 2.2.3 til 2.2.5).

Fjármagn til hlutdeilda í hagnaði er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu íðgjalda (sjá tölul. 2.1, 3. mgr.). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagnið er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

2.2.1 Myndun hagnaðarhópa

Einstakar tryggingar leggja mismunandi mikið af mörkum við myndun hagnaðarins. Þess vegna tökum við sambærilegar tryggingar saman í svonefnda hagnaðarhópa. Innan hagnaðarhópanna eru síðan mismunandi undirhópar þar sem horft er til frekari einkenna sem greina þá að. Skipun einstakra samninga í hagnaðar- og undirhóp ræðst til dæmis af

- eðli áhættunnar sem tryggð er (til dæmis andláts-, óvinnufærni- eða örorkuáhætta),
- því stigi sem tryggingin er á (til dæmis fyrir eða eftir upphaf lífeyristöku),
- tryggingarbyrjun eða
- eðli íðgjaldsgreiðslu.

Hagnaði sem ætlaður er öllum samningum sem eiga rétt á hagnaðarhlutdeild deilum við á einstaka hagnaðar- og undirhópa. Þá tökum við mið af því að hve miklu leyti hagnaðar- og undirhópar tóku þátt í myndun hagnaðarins.

„Upplýsingar um það hvaða hagnaðar- og undirhópi tryggingin tilheyrir er að finna í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða hagnaðarhópar og undirhópar liggja samningnum til grundvallar?“. Skipun í hópa ræður því hvernig hagnaðarhlutum er ráðstafað síðar meir.

2.2.2 Prósentuhlutur hlutdeilda í hagnaði ákvarðaður

Til að finna þá hagnaðarhlutdeild sem tryggingu þinni er úthlutað samkvæmt fastákvæðinni aðferð (sjá tölul. 2.2.3 til 2.2.5) skilgreinir stjórnin, að fenginni tillögu →abyrgs tryggingafræðings fyrir upphaf hvers almanaksárs, upphæð →prósentuhluta í hagnaði fyrir eitt ár í senn (svonefnd hagnaðaryfirlýsing).

→Prósentuhlutir í hagnaði einstakra hagnaðar- og undirhópa (sjá tölul. 2.2.1) sem og mismunandi tegunda hagnaðarhlutdeilda (sjá tölul. 2.2.3 til 2.2.5) eru ákvarðaðir sem prósentuhluti tiltekinna →reiknistuðla. Ákvörðun →prósentuhluta í hagnaði getur í óhagstæðasta tilviki leitt til þess að ekki verði ráðstafað neinum hagnaðarhlut til viðkomandi samnings eða ekki öllum tegundum hagnaðarhlutdeilda sem til álita koma (sjá tölul. 2.2.3 til 2.2.5).

→Prósentuhlutir í hagnaði eru birtir árlega í viðauka við ársskýrslu okkar sem hægt er að panta hjá okkur hvenær sem er, eða við greinum þér frá þeim með öðrum hætti.

Ef samið var um tryggingu með eingreiðslu íðgjalds eða íðgjaldsgreiðslutíma sem nemur allt að 9 árum eða með skemmri →biðtíma en 9 ár gilda um þáttinn „Ellilífeyrir“ á

tilteknu tímabili eigin →prósentuhlutar í hagnaði. Þeir víkja frá þeim →prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka ársskýrslunnar fyrir undirhóp tryggingarinnar.

Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutir í hagnaði við lok samningsgerðarinnar má finna upplýsingar um upphæðina fyrir tímabilið þegar eigin prósentuhlutum í hagnaði er ráðstafað til þín, í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvað gildir um hagnaðarhlutdeild?“ undir fyrirsögninni „Ábendingar um eigin prósentuhluti í hagnaði“.

2.2.3 Reglubundin hlutdeild í hagnaði fyrir upphaf lífeyristöku

Fyrir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum „Elliífeyrir“, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhópi tryggingin þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar (reglubundnir hagnaðarhlutir).

Reglubundinn hagnaðarhlutur fyrir upphaf lífeyristöku samanstendur af hlut í vaxtahagnaði og hlut í viðbótarhagnaði. Upphæð þeirra má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölu. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Útreikningur og úthlutun reglubundinna hagnaðarhluta

Upphæð þeirra hagnaðarhluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er ákvörðuð samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við leggjum þá til grundvallar skilgreinda →prósentuhluti í hagnaði eins og þeir eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölu. 2.2.2) og viðkomandi →reiknistuðul.

Við reiknum daglega út vaxtahagnað og hlut í viðbótarhagnaði fyrir einn dag í einu út frá fastákveðinni árlegri →prósentu í hagnaði sem um þá hagnaðarhluti gildir og úthlutum þeim daglega.

→Reiknistuðull hlutar í daglegum vaxtahagnaði og hlutar í daglegum viðbótarhagnaði er →bótahöfuðstóll tryggingarinnar (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus).

(2) Ráðstöfun hagnaðarhluta

Úthlutuðum hagnaðarhlutum að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, a-lið, ráðstöfum við með eftirfarandi hætti:

a) Höfuðstólsbónus

aa) Hækkun bótahöfuðstóls þáttarins „Elliífeyrir“
Ef samið var um höfuðstólsbónus ráðstöfum við daglegum hagnaðarhlutum úr þættinum „Elliífeyrir“ að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, a-lið, til að hækka →bótahöfuðstól þáttarins „Elliífeyrir“.

Með því að hækka →bótahöfuðstól hækka um sömu upphæð bætur við andlát fyrir upphaf lífeyristöku (sjá 1. mgr. tölu. 1.2, a-lið).

bb) Hækkun tryggða höfuðstólsins

Í byrjun hvers tryggingarárs, þó fyrst í byrjun annars tryggingarárs, könnum við hvort hægt sé að hækka tryggða höfuðstólinn sem er að minnsta kosti til ráðstöfunar í lok →biótímans.

Til þess þarf að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- Bótahöfuðstóll þáttarins „Elliífeyrir“ er að minnsta kosti jafnhár og →tryggði prósentuhlutinn fyrir samtölu greiddra eilliífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar að viðbættum hækkunum á tryggða höfuðstólnum, ef við á.
- Samtala →bótahöfuðstóls þáttarins „Elliífeyrir“ og ógreiddra eilliífeyrisiðgjalda sem samið var um, að frádregnum →kostnaði sem prósentur af iðgjaldi skv. tölu. 6.1, mgr. 1 a) og 2 a), er að minnsta kosti jafnhá og tryggður höfuðstóll eilliífeyrisþáttarins að viðbættum hækkunum, ef við á.

Ef þessi skilyrði eru fyrir hendi notum við

- þá daglegu hagnaðarhluta þáttarins „Elliífeyrir“ sem úthlutað var á liðnu tryggingarári, að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, a-lið, og

- þá árlegu hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta, til hækkunar á tryggðum höfuðstól þáttarins „Elliífeyrir“.

Tryggður lágmarkslífeyrir hækkar ekki við þetta.

b) Aukinn höfuðstólsbónus

aa) Hækkun bótahöfuðstóls þáttarins „Elliífeyrir“

Ef samið var um aukinn höfuðstólsbónus ráðstöfum við daglegum hagnaðarhlutum úr þættinum „Elliífeyrir“ að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, a-lið, til að hækka →bótahöfuðstól þáttarins „Elliífeyrir“.

Með því að hækka →bótahöfuðstól hækka bætur við andlát um sömu upphæð fyrir upphaf lífeyristöku (sjá 1. mgr. tölu. 1.2, a-lið).

bb) Hækkun tryggða höfuðstólsins

Í byrjun hvers tryggingarárs, þó fyrst í byrjun annars tryggingarárs, könnum við hvort hægt sé að hækka tryggða höfuðstólinn sem er að minnsta kosti til ráðstöfunar í lok →biótímans.

Til þess þarf að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- Bótahöfuðstóll þáttarins „Elliífeyrir“ er að minnsta kosti jafnhár og →tryggði prósentuhlutinn fyrir samtölu greiddra eilliífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar að viðbættum hækkunum á tryggða höfuðstólnum, ef við á.
- Samtala →bótahöfuðstóls þáttarins „Elliífeyrir“ og ógreiddra eilliífeyrisiðgjalda sem samið var um, að frádregnum →kostnaði sem prósentur af iðgjaldi skv. tölu. 6.1, mgr. 1 a) og 2 a), er að minnsta kosti jafnhá og tryggður höfuðstóll eilliífeyrisþáttarins að viðbættum hækkunum, ef við á.

Ef þessi skilyrði eru fyrir hendi notum við

- þá daglegu hagnaðarhluta þáttarins „Elliífeyrir“ sem úthlutað var á liðnu tryggingarári, að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, a-lið, og
- þá árlegu hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta,
  - til að hækka tryggðan höfuðstól þáttarins „Elliífeyrir“ og
  - til að hækka bætur umsamda þáttarins „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ og hugsanlega aukalega tryggða þáttarins „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“ eða til að hækka bætur umsamda þáttarins „Lífeyrir vegna umönnunar barns“.

Hækkaðar bætur annarra umsaminna þátta geta lækkað bótahöfuðstól þáttarins „Elliífeyrir“ í byrjun tryggingarársins.

Bætur

- umsamda þáttarins „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ og hugsanlega aukalega tryggða þáttarins „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“ eða
- umsamins þáttar „Lífeyrir vegna umönnunar barns“ hækka í sama hlutfalli og tryggður höfuðstóll þáttarins „Elliífeyrir“ samkvæmt setningu 4. Þó má hækkanarupphæð árlegs lífeyris vegna óvinnufærni og árlegs umönnunarlífeyris, ef tryggður var aukalega þátturinn „Umönnunarlífeyrir“, ekki fara yfir 4,5 prósent af hækkanarupphæð tryggðs höfuðstóls úr þættinum „Elliífeyrir“.

Tryggður lágmarkslífeyrir hækkar ekki við þetta.

2.2.4 Lokahagnaðarhlutdeild

Auk daglegra hagnaðarhluta getur komið til úthlutunar hlutar í lokahagnaði

- við uppsögn, nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölu. 9.2 eða andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, (samningslok) eða

- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“.

Upphæð hlutar í lokahagnaði má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölu. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Hlutur í lokahagnaði fundinn

- Við samningslok eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“ reiknum við út upphæð hluta lokahagnaðar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Þá leggjum við til grundvallar →reikniforsendurnar og þá ákvörðuðu prósentuhluti lokahagnaðar í hverju tilviki fyrir sig sem í gildi eru á hverjum tíma öll tryggingarárin.

→Reiknistuðull fyrir venjulegan hlut í lokahagnaði er →bóthöfuðstóll tryggingarinnar (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus) sem um ræðir á hverju liðnu tryggingarári.

Stjórn okkar ákveður upphæð allra prósentuhluta lokahagnaðar fyrir eitt almanaksár í senn. Ákvörðun um upphæð prósentuhluta lokahagnaðar sem og frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Lokahagnaðarhlutur“.

Við greiðslur höfuðstóls fyrir upphaf lífeyristöku (til dæmis við uppsögn) getur lokahagnaðarhluturinn orðið lægri, og ræðst það af stöðu vaxta á fjármagnsmarkaðinum. Frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Lokahagnaðarhlutur við uppsögn“.

(2) Ráðstöfun hlutar í lokahagnaði

Ef við greiðum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“ ráðstöfum við úthlutuðum lokahagnaðarhlut sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar lífeyris samkvæmt tölu. 1.1, mgr. 2 og 3. Tryggður lágmarks lífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir sem og tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og ef við greiðum, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, lífeyri úr þessum þáttum, þá nýtum við þann lokahagnaðarhlut sem til fellur, til þess að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Ef um hlut í lokahagnaði er að ræða í samningslok greiðum við hann út.

2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Ef samið var um hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku, gildir eftirfarandi:

- Hagnaðarlífeyrir frá upphafi lífeyristöku kemur til viðbótar við →tryggðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku.
- Hagnaðarlífeyrir samanstendur af aukalegum lífeyri, sem ekki er hægt að ábyrgjast, úr þættinum „Ellilífeyrir“, sem og árlegum hækkunum lífeyris, sem ekki er hægt að ábyrgjast, en þær eru ákvarðaðar sem prósentuhluti af þeim heildarlífeyri sem myndaðist árið á undan úr þættinum „Ellilífeyrir“.
- Fyrsta hækkun lífeyris á sér stað einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Hagnaðarlífeyrir getur - í óhagstæðasta tilviki - verið núll.

(1) Hagnaðarlífeyrir reiknaður út

Upphæð hagnaðarlífeyris finnum við með því að reikna út muninn á heildarlífeyri og →tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku.

Heildarlífeyri við upphaf lífeyristöku reiknum við út frá heildarhöfuðstól samkvæmt 3. mgr. tölu. 1.1 með þeirri dánartíðnitöflu sem ákvörðuð er vegna hagnaðarlífeyris (→töflur) og ávöxtun að teknu tilliti til umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölu. 6.1, b-lið. Þá tökum við mið af árlegum hækkunum lífeyris, en þær er ekki hægt að ábyrgjast. Dánartíðnitöfluna (→töflur) og ávöxtunina sem ákvarðaðar voru fyrir hagnaðarlífeyri er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, felur hagnaðarlífeyrir einnig í sér eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Hlutfall samanlagðs eftirlífendalífeyris og, ef svo á við, samanlagðs lífeyris munaðarlausra af heildarlífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“ er í samræmi við hlutfall tryggðs lífeyris við upphaf lífeyristöku hverju sinni.

(2) Breytingar á reikniforsendum hagnaðarlífeyris

Ef dánartíðnitafla (→töflur) eða ávöxtun, sem ákvarðaðar voru og eiga við um hagnaðarlífeyri innan ramma árlegrar hagnaðaryfirlýsingar (sjá tölu. 2.2.2), breytast

- geta árlegar lífeyrishækkningar framvegis orðið hærri eða lægri en fram að því, eða jafnvel fallið niður og
- getur upphæð hagnaðarlífeyris aukist eða skerst.

Við byrjun lífeyrisgreiðslu og við allar síðari breytingar upplýsum við þig um upphæð áður nefnds aukalegs lífeyris og prósentuhlut lífeyrishækkunar.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.

2.3 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í matssjóðunum?

Þegar veitt er hlutdeild í →matssjóðunum erum við bundin af þeim eftirlitsákvæðum sem gilda fyrir okkur til að tryggja að ávallt sé hægt að standa við skuldbindingar trygginganna. **Hlutdeild í →matssjóðum getur því orðið núll, í óhagstæðasta tilviki.**

→Matssjóðunum, sem samkvæmt eftirlitsfyrirmælum ber að taka tillit til við þátttöku →tryggingaþeganna, úthlutum við inn á einstaka samninga samkvæmt orsakamiðuðu aðferðinni sem lýst er í 2. mgr.

Í því skyni er upphæð →matssjóðanna fundin

- á ný árlega,
- auk þess einnig á viðmiðunardögum þeim sem gefnir eru út í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Ráðandi viðmiðunardagar fyrir hlutdeild í matssjóðunum“.

Af reikningslegu ráðstöfuninni er þó ekki hægt að leiða neinir samningsbundnar kröfur til hlutdeildar í →matssjóðunum að einhverri tiltekinni upphæð.

Raunveruleg hlutdeild þín sem grundvallast á reikningslegri ráðstöfun byggist á 3. til 6. mgr.

(1) Hlutdeildin stofnast

Við veitum tryggingunni hlutdeild í →matssjóðunum:

- við uppsögn, nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölu. 9.2 eða andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, (samningslok) eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“ sem og
- á lífeyrisgreiðslutímanum (sjá 6. mgr.).

(2) Orsakamiðuð hlutdeild

Hlutdeild í →matssjóðunum er ákveðin með orsakamiðaðri aðferð. Samkvæmt þessari aðferð ákvörðum við þá reikningslegu úthlutun úr →matssjóðunum, er kemur í hlut hvers samnings, sem hlut allra þeirra samninga í matssjóðum sem eiga rétt á slíkri hlutdeild. Þessi hlutur ræðst af samtölu →bótahöfuðstóla tryggingarinnar á liðnum tryggingarárum á viðmiðunardegi útreikninga fyrir samning þinn, og er þessi hlutur ákveðin hlutfall samnings þíns af samtölu bótahöfuðstóla allra samninga á viðkomandi tryggingarárum, svo framarlega sem samningarnir eiga tilkall til slíks.

Viðmiðunardaga fyrir útreikning →matssjóða ákvörðum við fyrir eitt almanaksár í einu. Þær ákvarðanir gefum við út í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Ráðandi viðmiðunardagar fyrir hlutdeild í matssjóðunum“.

(3) Úthlutun matssjóða

Við reiknum út

- við samningslok (sjá mgr. 1) eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“, þann hlut sem samningi þínum ber á þessum tímamarkum í →matssjóðum, fundinn út samkvæmt aðferð sem lýst er í mgr. 2. Samkvæmt 3. mgr. 153. greinar laga um tryggingasamninga (VVG) úthlutun við síðan tryggingu þinni helming þeirrar upphæðar sem þannig finnst. Þar með stofnast tilkall til ráðstafaðrar upphæðar samningsins. Fjármagn til hlutdeildar í →matssjóðum er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölul. 2.1, mgr. 3).

(4) Ráðstöfun úthlutaðra matssjóða

Ef við greiðum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“ ráðstöfum við hlutdeild í →matssjóðum sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, 2. og 3. mgr. Tryggður lágmarkslífeyrir og, ef svo á við, tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir og tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og ef við greiðum, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, lífeyri úr þessum þáttum, þá nýtum við hlutdeild í →matssjóðum til þess að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Þegar samningi þínum lýkur greiðum við út hlutdeild í →matssjóðum.

(5) Grunnupphæð fyrir hlutdeild í matssjóðum

Upphæð →matssjóðanna, sem trygging þín fær hlutdeild í, fer eftir fjármagnsmarkaðnum og er háð sveiflum. Til að jafna út þessar sveiflur getum við, að teknu tilliti til afkomu, ákvarðað →prósentuhluti í hagnaði svonefndrar grunnupphæðar fyrir hlutdeild í →matssjóðunum. Í eftirtöldum tilvikum getur grunnupphæð komið til álitá:

- við uppsögn eða andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku (samningslok) eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölul. 9.2 eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“.

a) Grunnupphæð fundin

Ef grunnupphæð kemur til álitá í ofangreindum tilvikum reiknum við út upphæð hennar samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar. Þá leggjum við til grundvallar →reikniforsendurnar og þá ákvörðuðu →prósentuhluti lokahagnaðar í hverju tilviki fyrir sig sem í gildi eru á hverjum tíma öll tryggingarárin.

→Reiknistuðull fyrir grunnupphæð er →bótahöfuðstóll tryggingarinnar (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus) sem um ræðir á hverju liðnu tryggingarári.

Stjórn okkar ákvarðar upphæð allra →prósentuhluta í hagnaði fyrir grunnupphæðina fyrir eitt almanaksár í senn. Ákvörðun um upphæð →prósentuhluta í hagnaði fyrir grunnupphæðina sem og frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Grunnupphæð fyrir hlutdeild í matssjóðum“.

b) Úthlutun og ráðstöfun grunnupphæðar

Ef við úthlutum samningnum hlutdeild í →matssjóðunum og ef einhver fastákvörðuð grunnupphæð samkvæmt 3. mgr. er á þeim tímamarki hærri en verðmæti hlutdeildarinnar, þá úthlutum við samningnum grunnupphæðina. Hún er notuð eins og lýst er í 4. mgr. Ef grunnupphæðin er lægri eða ef engin grunnupphæð er ákvörðuð verður úthlutað þeirri upphæð sem mælt er fyrir um samkvæmt lögum (sjá 3. mgr.).

(6) Hlutdeild reglubundins lífeyris

Reglubundinn lífeyrir öðlast hlutdeild í →matssjóðum með viðeigandi aukinni hlutdeild í hagnaði. Þegar tekin er ákvörðun um þessa →prósentuhluti í hagnaði innan ramma útreiknings á hagnaðarhlutum er sérstaklega horft til stöðu matssjóðanna hverju sinni.

3. Bótaþegi og millifærsla greiðslna

Í þessum hluta er fjallað um:

3.1 Hver fær greiðslurnar og hvernig getur þú haft áhrif á það?

3.2 Hvað gildir um millifærslu greiðslna?

3.1 Hver fær greiðslurnar og hvernig getur þú haft áhrif á það?

(1) Viðtakandi greiðslna og afturkallanlegur viðtökuréttur

Bætur samkvæmt samningi þínum innum við af hendi til þín sem →tryggingaþega okkar eða til erfingja þinna ef þú hefur ekki tilgreint neinn annan sem á að eignast kröfur samkvæmt samningnum á gjalddaga (bótaþegi). Viðtökurétti bótaþega má breyta eða afturkalla hvenær sem er fyrir hvern gjalddaga (afturkallanlegur viðtökuréttur), ef svo á við gæti einnig þurft samþykki þriðja aðila. Eftir andlát →hins tryggða er ekki lengur hægt að breyta viðtökurétti eða afturkalla hann.

(2) Óafturkallanlegur viðtökuréttur

Þú getur kveðið skýrt á um að bótaþegi eigi að eignast kröfur samkvæmt tryggingasamningnum, strax og órifanlega. Eftir að við höfum fengið yfirlýsingu þína í hendur er aðeins hægt að nema þennan rétti bótaþega úr gildi ef bótaþegi samþykkir, ef svo á við gæti einnig þurft samþykki þriðja aðila.

(3) Bótaþegi (viðtakendur greiðslu)

Ef samið var um þættina

- „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og ef við á tryggða aukalega þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“,
- „Umönnunarlífeyri“ eða
- „Barnaframfærslu“ má tilnefna sem afturkallanlegan bótaþega samkvæmt 1. mgr. og sem bindandi bótaþega samkvæmt 2. mgr., við lífun, eingöngu →hinn tryggða eða einhvern náinn ættingja hins tryggða samkvæmt 7. gr. þýskra laga um umönnunartímabil (PflegeZG) eða samkvæmt 15. gr. þýskrar skattareglugerðar (AO) (til dæmis eiginmaður/eiginkona, skráður sambýlismaður/-kona, maki í óskráðri sambúð, nánasti ættingi eða systkini).

Takmörkun þessara viðtakenda gildir ekki ef tryggingunni er ætlað að tryggja skuldbindingu →hins tryggða eða nákomins ættingja hins tryggða samkvæmt 7. gr. þýskra laga um umönnunartímabil (PflegeZG) eða ef viðkomandi hefur

afsalað sér eða veðsett kröfur samkvæmt 4. mgr. 15. gr. þýskrar skattareglugerðar (AO). Í því tilviki getur tryggingartaki tilnefnt sjálfan sig sem bótaþega. Takmörkun viðtakenda gildir ekki um viðtökurétt við andlát. Hægt er að tilnefna hvern sem er sem bótaþega við andlát.

(4) Afsal og veðsetning kröfurettinda

Þú getur líka afsalað þér réttindum þínum eða veðsett réttindi þín samkvæmt samningnum ef slík ráðstöfun er heimil lögum samkvæmt, þó ef svo á við gæti einnig þurft samþykki þriðja aðila.

(5) Skrifleg gögn

Veiting og afturköllun viðtökuréttar (sjá 1. og 2. mgr.) sem og afsal eða veðsetning krafna samkvæmt samningnum (sjá 4. mgr.) öðlast þá og því aðeins gildi gagnvart okkur þegar sá sem hafði þennan rétt hingað til hefur tilkynnt okkur breytinguna skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti). Réttthafi hingað til ert yfirleitt þú. En það geta líka verið aðrir ef þú hefur þegar gert viðeigandi bindandi ráðstafanir.

3.2 Hvað gildir um millifærslu greiðslna?

Við millifærurnar bætunarnar til þess sem veita má þeim viðtöku, á hans kostnað. Við yfirfærslur til ríkja utan Evrópska efnahagssvæðisins ber sá sem veita má greiðslunum viðtöku áhættuna sem því tengist.

4. Útilokanir frá bótum og takmarkanir bóta

Í þessum hluta er fjallað um:

4.1 Hvað gildir í herþjónustu, róstum eða stríði eða við notkun eða losun kjarna-, sýkla- eða efnavopna/efna eða geislavirkra, líffræðilegra- eða kemískra efna?

4.2 Hvaða reglur gilda um sjálfsvíg hins tryggða?

4.1 Hvað gildir í herþjónustu, róstum eða stríði eða við notkun eða losun kjarna-, sýkla- eða efnavopna/efna eða geislavirkra, líffræðilegra- eða kemískra efna?

(1) Grundvallarregla

Meginreglan er að við greiðum bætur óháð því hvað veldur tryggingartilvikinu. Við greiðum bætur alveg sérstaklega ef →hinn tryggði lætur lífið við her- eða lögreglustörf eða í innanlandsátökum.

(2) Skert bótaskylda

Bótageiðsla okkar við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku er takmörkunum háð í eftirtöldum tilvikum:

a) andlátíð er í beinum eða óbeinum tengslum við stríðsátök.

Við greiðum þó óskertar bætur ef →hinn tryggði andast meðan á dvöl hans eða hennar stendur utan Þýskalands í beinum eða óbeinum tengslum við stríðsátök sem hann eða hún tók ekki virkan þátt í.

b) andlátíð er í beinum eða óbeinum tengslum við

- vísitandi beitingu kjarna-, líffræðilegra- eða kemískra vopna (ABC-vopna) eða
- vísitandi beitingu eða vísitandi losun geislavirkra, líffræðilegra- eða kemískra efna, ef beiting eða losun miðaði að því að stofna lífi fjölda fólks í hættu.

Við greiðum þó óskertar bætur ef um er að ræða atburð, takmarkaðan í tíma og rúmi, þar sem innan við 1.000 manns farast þegar í stað eða munu fyrirsjáanlega deyja eða hljóta varanlegan alvarlegan heilsubrest innan fimm ára vegna atburðarins. Við munum innan sex mánaða frá atvikinu fela óháðum matsmanni að kanna, og ef við á staðfesta, forsendur fyrir óskertri greiðsluskyldu.

Kröfur um óskertar tryggingagreiðslur gjaldfalla ekki fyrr en að þeim fresti líðnum.

(3) Áhrif skertrar bótaskyldu

Skert bótaskylda hefur eftirfarandi áhrif:

a) Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og ef ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ greiðum við úr þættinum „Eftirlífeyrir“ upphæð sem reiknast samkvæmt tölul. 8.2. Frádráttur samkvæmt 2. mgr. tölul. 8.2 fer ekki fram. Við bætist endurkaupsvirði, ef svo á við, úr umsamda þættinum „Höfuðstóll við andlát“. Við greiðum þó samtals í hæsta lagi þær bætur sem um var samið vegna andláts. Forsenda þess er að við myndum þá inna af hendi bætur við uppsögn.

Upphæðin sem er fundin á þennan hátt reiknast út miðað við fyrsta dag næsta mánaðar eftir andlátsdag.

b) Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og ef hugsanlega var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ er hægt að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra með því endurkaupsvirði sem reiknast á andlátsdegi samkvæmt tölul. 8.2 án þess að til komi frádráttur samkvæmt 2. mgr. tölul. 8.2.

4.2 Hvaða reglur gilda um sjálfsvíg hins tryggða?

(1) Grundvallarregla

Við sjálfsvíg af ásettu ráði greiðum við óskertar bætur ef þrjú ár eru liðin frá gerð samningsins.

Við sjálfsvíg af ásettu ráði áður en þriggja ára fresturinn er liðinn greiðum við því aðeins óskertar bætur að sannað verði fyrir okkur að vígið

- hafi verið framið í sjúklegu geðtruflunarástandi sem útilokaði frjálsta viljaákvörðun eða
- undir þrýstingi þungbærra, líkamlegra þjáninga.

(2) Skert bótaskylda og afleiðingar

Ef forsendur 1. mgr. eru ekki fyrir hendi greiðum við skertar bætur samkvæmt 3. mgr. tölul. 4.1.

(3) Breyting eða endurheimt tryggingarinnar

1. og 2. mgr. gilda einnig við breytingu á tryggingunni sem víkkar greiðsluskyldu okkar eða við endurheimt tryggingarinnar.

Ef tryggingunni er breytt eða hún endurheimt hefst þriggja ára fresturinn að nýju hvað varðar breytta eða endurheimta hluta hennar.

5. Samstarfsskyldur þínar

Í þessum hluta er fjallað um:

5.1 Hvaða gagna getum við krafist?

5.2 Hvenær getum við farið fram á sönnur þess að hinn tryggði sé enn á lífi?

5.3 Hvaða gögn ber að leggja inn við andlát hins tryggða?

5.4 Á hvaða forsendum getum við krafist frekari sannana?

5.1 Hvaða gagna getum við krafist?

Þegar farið er fram á greiðslur samkvæmt samningnum getum við farið fram á að eftirtalin gögn verði lögð fram:

- Tryggingarskríteini,
- gögn með þeim upplýsingum sem tilgreindar eru í B-hluta, tölul. 3 og
- opinber staðfesting á fæðingardegi →hins meðtryggða (fæðingarvottorð), ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“.

5.2 Hvenær getum við farið fram á sönnur þess að hinn tryggði sé enn á lífi?

Fyrir hverja útborgun lífeyris eða höfuðstóls getum við, á okkar kostnað, krafist opinbers vottorðs um að →hinn tryggði sé enn á lífi.

5.3 Hvaða gögn ber að leggja inn við andlát hins tryggða?

Tilkynna ber okkur tafarlaust andlát →hins tryggða.

Ávallt skal færa okkur opinbera staðfestingu á andláti →hins tryggða þar sem fram koma aldur og fæðingarstaður (dánarvottorð).

Þegar farið er fram á greiðslur samkvæmt samningnum getum við einnig farið fram á að eftirtalin gögnum verði lögð fram:

- sönnun um dánarorsök →hins tryggða og
- ítarlegt læknisvottorð eða opinbert vottorð varðandi dánarorsök sem og upphaf og sögu þeirra veikinda sem leiddu til dauða hins tryggða.

5.4 Á hvaða forsendum getum við krafist frekari sannana?

Við getum krafist frekari sannana og gert ítarlegri rannsóknir ef slíkt reynist nauðsynlegt til að sannreyna bótaskyldu okkar. Kostnaðinn sem af þessu hlýst ber sá sem krefst tryggingagreiðslunnar.

6. Kostnaður vegna samningsins

Um kostnað samningsins gilda eftirfarandi reglur. Ef sérákvæði gilda um einstaka þætti er þau að finna í reglum viðkomandi þáttar.

Í þessum hluta er fjallað um:

- 6.1 Hvaða kostnaður er reiknaður inn í iðgjaldið?**
6.2 Fyrir hvaða kostnað getum við krafðið þig um greiðslu sérstaklega?

6.1 Hvaða kostnaður er reiknaður inn í iðgjaldið?

(1) Samningsgerðar- og sölukostnaður

Samningnum fylgir samningsgerðar- og sölukostnaður (→kostnaður). Þér ber að greiða hann. Við reiknuðum samningsgerðar- og sölukostnaðinn (→kostnaður) inn í iðgjaldið og því þarf ekki að greiða hann sérstaklega.

Við notum samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) til dæmis til að greiða þóknun tryggingamiðlara, kostnað við mat á umsókninni og við gerð samningsgagna.

a) Kostnaður og umsamin iðgjöld við samningsgerð

Við reiknum samningsgerðar- og sölukostnað samningsins (→kostnaður) sem prósentuhlut samtölu þeirra iðgjalda sem samið var um við samningsgerð.

Samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) dreifum við

- með jöfnum upphæðum árlega,
- í að minnsta kosti fimm ár,
- en þó ekki lengur en til loka umsamda iðgjaldsgreiðslutímans.

Til umsaminna iðgjalda við samningsgerð telst einnig viðbótargreiðsla við samningsgerð. Frá þeirri viðbótargreiðslu drögum við samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður), öðruvísi en segir í 2. setningu, einu sinni þegar greitt er og nemur hún einu prósentustigi viðbótargreiðslu.

Ef greitt er einkvæmt iðgjald drögum við af því innfallinn samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) þegar í stað.

b) Kostnaður þegar upphæð umsaminna iðgjalda hækkar

Þegar upphæð umsaminna iðgjalda hækkar reiknum við mismuninn á gömlu og nýju iðgjaldsupphæðinni af samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) sem hér segir:

- Við viðbótargreiðslur (sjá tölu. 9.9 og tölu. 9.4, mgr. 1, b-lið) drögum við frá viðbótargreiðslunni, þegar hún berst, samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður), hvorn um sig einu sinni, sem nemur einum prósentuhlut viðbótargreiðslu.
- Ef hækkunin gerist smám saman, þegar iðgjald er hækkað (sjá tölu. 9.8) og þegar iðgjaldagreiðslutími er framlengdur (sjá tölu. 9.11, mgr. 2), dreifum við

samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) sem prósentuhlut mismunarins á gömlu og nýju iðgjaldssamtölu, frá því er hækkunin varð eða frá því framlengingin tók gildi eins og lýst er í setningu 2, a-lið.

- Þegar bótum er frestað (sjá tölu. 9.1, 2. mgr.) drögum við frá samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) sem nemur jöfnum prósentuhlut beint af hverju greiddu iðgjaldi á →viðbótartíðum.

(2) Annar kostnaður

Samningnum fylgja frekari kostnaðarliðir, svonefndur annar kostnaður (→kostnaður). Þér ber einnig að greiða þann kostnað. Til annars kostnaðar telst einkum umsýslukostnaður (→kostnaður). Það er kostnaðurinn vegna stöðugrar umsýslu sem tengist samningnum. Allur annar kostnaður (→kostnaður) er reiknaður inn í iðgjaldið og hann þarf því ekki að greiða sérstaklega.

a) Annar kostnaður fyrir upphaf lífeyristöku

Við leggjum annan kostnað á samninginn fyrir upphaf lífeyristöku (→kostnaður) sem

- árlegan prósentuhlut →bótahöfuðstölsins og
- sem prósentuhlut innborgaðra iðgjalda. Til innborgaðra iðgjalda teljast einnig viðbótargreiðslur (sjá tölu. 9.9) og hækkað iðgjald (sjá tölu. 9.8) og hækkað iðgjald vegna umsamins vaxtar smám saman.

b) Umsýslukostnaður frá upphafi lífeyristöku

Frá upphafi lífeyristöku leggjum við á samninginn umsýslukostnað (→kostnaður) sem prósentuhlut greiddra bóta.

(3) Upphæð kostnaðar

Upplýsingar um upphæð samningsgerðar- og sölukostnaðar og annars kostnaðar (→kostnaður) er að finna í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða kostnaður fylgir?“.

6.2 Fyrir hvaða kostnað getum við krafðið þig um greiðslu sérstaklega?

(1) Kostnaður vegna skiptingar lífeyrisréttinda

Við skiptingu samningsins innan ramma jöfnunar lífeyrisréttinda skal innheimta hjá þér frekari →kostnað, svonefndan →skiptikostnað.

(2) Kostnaður vegna endursendinga í skuldfærslukerfum

Ef til þess kemur að við fáum skilgjaldfærslutilkynningu þar sem bankinn þinn innheimtir →kostnað af okkur, sem er af þínum völdum, innheimtum við þennan kostnað hjá þér sérstaklega.

7. Undanþága frá greiðslu iðgjalds

Í þessum hluta er fjallað um:

- 7.1 Hvernig má gera trygginguna iðgjaldsfría?**
7.2 Hverjir geta ókostir undanþágu frá greiðslu iðgjalds verið?
7.3 Hvernig má koma fyrri tryggingavernd á að nýju eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds?

7.1 Hvernig má gera trygginguna iðgjaldsfría?

(1) Forsendur

Hægt er að fara skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) fram á að tryggingin haldi áfram án þess að greidd verði iðgjöld (undanþága frá greiðslu iðgjalds). Hægt er að koma á undanþágu frá greiðslu iðgjalds í lok hvers tryggingartímabils (sjá B-hluta, tölu. 2.1).

(2) Lágmarkstryggingabætur

Við höldum tryggingunni áfram með iðgjaldsfríum tryggðum lágmarkslífeyri sem reiknast samkvæmt 4. mgr. ef lífeyririnn nemur að minnsta kosti 200 evrum þegar undanþágu frá greiðslu iðgjalds er komið á. Nái hann ekki þessari upphæð fellur tryggingin niður og við greiðum út upphæð sem reiknast samkvæmt tölu. 8.2 ef um slíkt er að ræða.

(3) Tímamörk

Hægt er að fara fram á ótímabundna undanþágu frá greiðslu iðgjalds eða tímabundna undanþágu frá greiðslu iðgjalds í

allt að 3 ár. Þegar um tímamörk er að ræða upplýsum við þig tímanlega fyrir lok tímabilsins sem þú óskar eftir, um endurupptöku greiðslu iðgjalda og um möguleika á að greiða iðgjöldin sem á vantar vegna iðgjaldsfría tímabilsins.

(4) Áhrif

- Að tímabundinni undanþágu frá greiðslu iðgjalds lokinni reiknum við einnig lífeyrinn samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2 og 3.
- Tryggður lágmarkslífeyrir þegar trygging hefur verið gerð iðgjaldafri ræðst af tryggða höfuðstólnum eftir að tryggingin varð iðgjaldafri, án tillits til hlutdeildar í hagnaði. Þetta felur í sér að minnsta kosti →tryggðan prósentuhlut fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar og greidd voru þar til tryggingin varð iðgjaldafri.
- Við það að verða iðgjaldsfrí breytast hlutföll tryggðra bóta úr frekari umsömdum þáttum af tryggðum höfuðstól þáttarins „Ellilífeyrir“ (án tillits til hlutdeildar í hagnaði). Bætur úr væntanlegum auknum höfuðstólsbónus samkvæmt tölul. 2.2.3, mgr. 2, b-lið, hækka um sem nemur breytta hlutfallinu.
- Tölulíður 6 gildir áfram eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds. Á iðgjöld sem samið var um í upphafi, sem ekki þarf að greiða vegna undanþágunnar frá greiðslu iðgjalds, leggjum við þó engan →kostnað sem prósentu af iðgjaldi samkvæmt tölulíð 6.1, málsgreinum 1 a) og 2 a), frá þeim tíma sem undanþágan tekur gildi.

(5) Frádráttur

Af upphæðinni sem til ráðstöfunar er úr tryggingunni til að mynda iðgjaldsfríar bætur drögum við 50 evrur vegna aukins umsýslukostnaðar.

Frádráttur fellur niður

- á síðasta ári fyrir upphaf lífeyristöku eða
- á síðustu 7 árum fyrir upphaf lífeyristöku ef →hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri og minnst 10 ár eru liðin síðan samningurinn var gerður.

Frádrátturinn er leyfður ef hann er hæfilegur. Ef ágreiningur er um hvað telst hæfilegt þurfum við að gera grein fyrir því og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfelli eigi frádráttur alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádráttur niður eða við læknum hann í síðara tilvikinu, eftir því sem við á.

Útreikningur iðgjaldsfrírar greiðslu fer fram við lok tryggingartímabilsins sem þú greiddir síðast fullt iðgjald fyrir.

7.2 Hverjir geta ókostir undanþágu frá greiðslu iðgjalds verið?

Það getur haft ókosti í för með sér að gera trygginguna iðgjaldsfría. Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögbodna lágmarksendurkaupsvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfría greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan (→kostnað) samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1 og 2, a-lið, og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Árin þar á eftir er eins ekki endilega víst að →tryggður prósentuhluti fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar og greidd hafa verið fram að því dugi til að mynda iðgjaldsfríar bætur.

Í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða tryggðu bætur myndast þegar trygging er gerð iðgjaldsfrí og þar til lífeyristaka hefst?“ færðu frekari upplýsingar um upphæð tryggðra bóta þegar trygging er gerð iðgjaldsfrí á samningstímanum.

7.3 Hvernig má koma fyrri tryggingavernd á að nýju eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds?

(1) Sex mánaða frestur til að koma tryggingavernd á að nýju án áhættumats

Innan 6 mánaða frá því að tryggingin varð iðgjaldsfrí má fara fram á að tryggðar bótgreiðslur verði hækkaðar upp í þá tryggingavernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfrí, án áhættumats. Forsenda þess er að greiðsla iðgjalds hefjist að nýju samkvæmt 3. mgr.

Endurupptaka iðgjaldsgreiðslu og endurheimt tryggingaverndar er útilokuð ef samið var um fleiri þætti og eftirfarandi á við þegar iðgjaldsgreiðsla skal hefjast á ný:

- samið var um þáttinn „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og hugsanlega aukalega tryggða þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“ og →hinn tryggði er óvinnufær, með örorku eða umönnunarþurfi;
- þegar þátturinn „Barnaframfærsla“ er innifalinn: Undanþága frá greiðslu iðgjalds til lífeyris vegna barns sem er umönnunarþurfi, eða ef forsjáradíli andast eða verður óvinnufær og →hinn tryggði er umönnunarþurfi eða hinn tryggði forsjáradíli er óvinnufær eða látinn;
- þegar þátturinn „Barnaframfærsla“ er innifalinn: undanþága frá greiðslu iðgjalds við andlát forsjáradíla eða ef forsjáradíli er óvinnufær hefur verið veitt og hinn tryggði forsjáradíli er látinn eða er óvinnufær;
- þegar þátturinn „Umönnunarbætur“ er innifalinn: Lífeyrir vegna umönnunar barns; →hinn tryggði er umönnunarþurfi.

Ef samið var um þættina

- „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og ef við á tryggða aukalega þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“;
- „Umönnunarlífeyri“ eða
- „Barnaframfærslu“ er aðeins hægt að hefja aftur iðgjaldsgreiðslur og endurheimta tryggingavernd ef búið er að tilnefna bótaþega samkvæmt 3. mgr. tölul. 3.1 þegar iðgjaldsgreiðslur hefjast að nýju.

(2) Almennur frestur til að koma tryggingavernd á að nýju með áhættumati

Einnig má, þegar 6 mánuðir eru liðin, en þó aðeins innan 3 ára frá því að tryggingin var gerð iðgjaldsfrí, fara fram á að með endurupptöku iðgjaldsgreiðslu samkvæmt 3. mgr. verði tryggðar greiðslur hækkaðir upp í þá tryggingavernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfrí. Þegar þrjú ár eru liðin frá því að undanþága frá greiðslu iðgjalds tók gildi er ekki lengur hægt að hefja iðgjaldsgreiðslur á ný.

Ef tryggingin varð iðgjaldsfrí vegna foreldraorlofs getur fresturinn, milli þess sem tryggingin var gerð iðgjaldsfrí og fram að endurheimt fyrri tryggingaverndar, einnig verið lengri en 3 ár. Í þessu tilviki verður endurheimt tryggingaverndar þó að eiga sér stað í síðasta lagi innan þriggja mánaða frá lokum foreldraorlofs. Ef foreldraorlofi er skipt niður í marga áfanga þarf að koma tryggingaverndinni á að nýju í hvert sinn, innan þriggja mánaða frá lokum hvers áfanga. Þegar fresturinn er liðinn er ekki lengur hægt að hefja iðgjaldsgreiðslur á ný.

Við getum komið fyrri tryggingavernd á að nýju ef →hinn tryggði, þegar tryggingaverndin er endurheimt, getur samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.

Ef samið var um þættina

- „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og ef við á tryggða aukalega þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“;
- „Umönnunarlífeyri“ eða
- „Barnaframfærslu“ er aðeins hægt að hefja aftur iðgjaldsgreiðslur og endurheimta tryggingavernd ef búið er að tilnefna bótaþega samkvæmt 3. mgr. tölul. 3.1 þegar iðgjaldsgreiðslur hefjast að nýju.

(3) Möguleikar við endurheimt tryggingaverndar

Til þess að koma á að nýju þeirri tryggingavernd sem gildi áður en undanþága frá greiðslu iðgjalds gekk í gildi má

- greiða iðgjöldin fyrir tímabilið sem var iðgjaldsfrítt, eða
- greiða hærri reglubundin iðgjöld.

Þess í stað má einnig koma tryggingaverndinni á að nýju án þess að koma allri tryggingaverndinni á að nýju eins og hún var fyrir undanþágu frá greiðslu iðgjalds, ef aðeins iðgjaldsgreiðslan hefist á ný. Tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við reiknum nýju iðgjöldin og nýju tryggðu greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 1. mgr., a-lið, tölul. 1.4. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þættina

- „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og ef við á tryggða aukalega þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“,
- „Umönnunarlífeyri“,
- „Barnaframfærslu“ eða
- „Eftirlifendalífeyri“ og hugsanlega „Lífeyri munaðarlausra“, verður við endurupptöku iðgjaldsgreiðslna til ný uppskipting heildariðgjalds milli
  - o iðgjalds til ellilífeyris og
  - o iðgjalds vegna lífeyris vegna óvinnufærni eða lífeyris vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku og iðgjalds til þáttarins „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“ og
  - o iðgjalds til umönnunarlífeyris og
  - o iðgjalds til barnaframfærslu og
  - o iðgjalds til eftirlifendalífeyris og hugsanlega til lífeyris munaðarlausra.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

8. Uppsögn

Í þessum hluta er fjallað um:

- 8.1 Hvenær má segja tryggingunni upp?**
- 8.2 Hvaða bætur greiðum við við uppsögn?**
- 8.3 Hverjir geta ókostir uppsagnar verið?**

8.1 Hvenær má segja tryggingunni upp?

Hægt er að segja tryggingunni upp fyrir upphaf lífeyristöku á eftirfarandi tímum skriflega (t.d. í bréfi, símbrefi, tölvupósti):

- tryggingum þar sem iðgjöld eru greidd með reglubundnum hætti hvenær sem er undir lok tryggingartímabils;
- iðgjaldsfríum tryggingum hvenær sem er við lok yfirstandandi mánaðar.

Ef tryggingunni er sagt upp fer fram greiðsla sem er mynduð úr greiðslu úr þættinum „Ellilífeyrir“ og hugsanlega greiðslum úr frekari þáttum sem um samdist. Ef fleiri þættir eru innifaldir í samningnum er ítarlegri reglur um uppsögn að finna í reglum þessara þátta.

8.2 Hvaða bætur greiðum við við uppsögn?

(1) Endurkaupsvirði

Við greiðum endurkaupsvirðið – ef um slíkt er að ræða – komi til uppsagnar. Það er →bótaghöfuðstóll þáttarins „Ellilífeyrir“, reiknaður út eftir viðurkenndum reglum tryggingafræðinnar á þeim reikniforsendum sem gilda um iðgjaldauttreikning á uppsagnardegi.

Í tryggingum þar sem iðgjöld eru greidd með reglubundnum hætti nemur verðgildi →bótaghöfuðstólsins að minnsta kosti því verðgildi sem næst við það að dreifa samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) – sem ákveðinn er að teknu tilliti til hæstu Zillmer-reikniréglna sem eftirlitsákvæði heimila – jafnt á fyrstu fimm tryggingarárin, í mesta lagi þó á iðgjaldatímamann.

→Bótaghöfuðstóll þáttarins „Ellilífeyrir“, án þess að tekið sé tillit til hlutdeildar í hagnaði, reiknum við út með reikniforsendum iðgjaldauttreiknings sem tilgreindar eru í tölul. 1.4, 1. mgr., b-lið. Þar við bætist hlutur →bótaghöfuðstóls þáttarins „Ellilífeyrir“, sem myndast úr árlegum hagnaðarlutum að frádregnum stjórnunarkostnaði (→kostnaður) (sjá tölul. 2.2.3, mgr. 2).

(2) Frádráttur

Frá upphæðinni sem finnst samkvæmt 1. mgr. reiknum við frádrátt. Í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða bætur eru greiddar við uppsögn fyrir upphaf lífeyrisgreiðslna?“ er tilgreint hversu há frádrátturinn er. Þar eru ástæður frádráttar sömuleiðis útskýrðar.

Frádráttur fellur niður við uppsögn

- á síðasta ári fyrir upphaf lífeyristöku,
- á síðustu 7 árum fyrir upphaf lífeyristöku ef →hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri og minnst 10 ár eru liðin síðan samningurinn var gerður, eða
- á →viðbótarbiðtíma samkvæmt 2. mgr. tölul. 9.1.

Frádrátturinn er leyfður ef hann er hæfilegur. Ef ágreiningur er um hvað telst hæfilegt þurfum við að gera grein fyrir því og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfalli eigi frádráttur alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádráttur niður eða við lækkuðum hann í síðara tilvikinu, eftir því sem við á. Ógreidd iðgjöld drögum við frá endurkaupsvirðinu.

(3) Lækkun í undantekningartilvikum

Við höfum rétt til að lækka hæfilega upphæðina sem reiknuð er út samkvæmt 1. mgr. ef það er nauðsynlegt til að útiloka að hagsmunum →tryggingarþega sé stofnað í hættu. Einkum gildir það ef hætta er á að ekki sé hægt að uppfylla skyldur samkvæmt samningunum til frambúðar. Lækkunin tekur til eins árs í senn (6. mgr. 169. gr. laga um tryggingarsamninga - VVG).

(4) Hlutur í lokahagnaði

Til viðbótar við upphæð sem reiknast samkvæmt 1. til 3. mgr. getur komið til hlutur í lokahagnaði (sjá tölul. 2.2.4).

(5) Matssjóðir

Upphæðin sem reiknast samkvæmt 1. til 4. mgr. getur hugsanlega hækkað um sem nemur þeim →matssjóðum sem tryggingu þinni er úthlutað (sjá tölul. 2.3).

(6) Áhrif

Með útborgun upphæðarinnar sem fæst samkvæmt 1. til 5. mgr. fellur tryggingin niður.

8.3 Hverjir geta ókostir uppsagnar verið?

Uppsögn tryggingarinnar getur haft ókosti í för með sér. Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögboðna lágmarksendurkaupsvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfría greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan kostnað (→kostnaður) samkvæmt tölul. 6.1, 1. mgr. og 2. mgr., a-lið, og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Þess vegna er ekki endilega víst að árin þar á eftir nái endurkaupsvirði →tryggðs prósentuhluta fyrir samtölu greiddra ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar. Í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða bætur eru greiddar við uppsögn fyrir upphaf lífeyrisgreiðslna?“ færðu frekari upplýsingar um endurkaupsvirði á samningstímanum.

9. Möguleikar við samningsgerð

Hér er að finna fjölmarga samningsgerðarmöguleika tryggingarinnar. Þeir eru bundnir vissum skilyrðum. Ef tiltekinn samningsgerðarmöguleiki er valinn getur það haft áhrif á fjárhæð tryggingargreiðslna.

Í þessum hluta er fjallað um:

- 9.1 Hvaða möguleikar eru í boði til að gera upphaf lífeyristöku sveigjanlegt?**
- 9.2 Hvenær má velja höfuðstól í stað lífeyris?**
- 9.3 Hvenær má velja tímabundinn lífeyri í stað ævilangs lífeyris?**
- 9.4 Hvenær má breyta bótagreiðslum við fráfall eftir upphaf lífeyristöku?**
- 9.5 Hvenær á biðtímanum má bæta við þættinum „Eftirlifendalífeyrir“ án áhættumats?**

- 9.6 Hvenær má bæta við tryggingavernd í umönnunartilfelli?**
9.7 Hvenær má bæta við þætti með undanþágu frá iðgjöldum þegar um er að ræða óvinnufærni með biðtíma?
9.8 Hvenær má hækka iðgjald?
9.9 Hvenær má greiða viðbótargreiðslur?
9.10 Hvenær má taka höfuðstól úr tryggingunni?
9.11 Hvenær má breyta iðgjaldatímanum?
9.12 Hvenær má lækka eða fresta greiðslu iðgjalds í atvinnuleysi eða í hlutastarfi, í foreldraorlofi eða meðan á starfsendurmenntun stendur?
9.13 Hvenær má lækka iðgjaldsgreiðslu?

9.1 Hvaða möguleikar eru í boði til að gera upphaf lífeyristöku sveigjanlegt?

(1) Greiðslu flýtt

Þú getur farið fram á að við flýtum umsömdu upphafi lífeyristöku um allt að 7 ár.

Ef samningurinn heimilar að upphafi lífeyristöku sé flýtt munum við upplýsa þig um það.

a) Forsendur

- →Hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri þegar nýja upphaf lífeyristöku hefst.
- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir nýtt upphaf lífeyristöku.
- Endurreiknaður heildarlífeyrir, að hagnaðarhlutdeild meðtalinni, verður að nema að minnsta kosti 200 evrum á ári við hið nýja upphaf lífeyristöku.
- Tíminn frá byrjun tryggingar fram að umbeðnu upphafi lífeyristöku skal vera að minnsta kosti eitt ár.

b) Áhrif

- Það hefur áhrif á upphæð lífeyris samkvæmt 2. mgr., tölul. 1.1 að flýta greiðslu. Tryggðan lágmarkslífeyri skerðum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við útreikninginn á tryggða lágmarkslífeyrinum við upphaf lífeyristöku sem hefur verið flýtt notum við reikniforsendurnar sem voru notaðar þar til greiðslunni á upprunalegu upphafi lífeyristöku var flýtt
  - samkvæmt 1. mgr., tölul. 1.4 eða
  - eftir samningsbreytingar samkvæmt 2. mgr., tölul. 1.4.
- Tryggðan höfuðstól skerðum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Hann getur verið lægri en →tryggði prósentuhlutinn fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar og sem greidd hafa verið fram að flýttu upphafi lífeyristöku.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef

- samið hefur verið um þáttinn „Höfuðstól við andlát“,
- þáttinn „Höfuðstól við andlát af slysförum“ eða
- þættina „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyri vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og, ef við á, tryggða aukalega þáttinn „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“, falla þeir niður þegar nýja upphafi lífeyristöku er náð.

Ef við greiðum lífeyri vegna óvinnufærni eða örorku og, ef svo á við, „Viðbótarlífeyri vegna umönnunar“ þegar nýju upphafi lífeyristöku er náð greiðum við þær bætur óbreyttar áfram.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ falla niður tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, við upphaf lífeyristöku sem er flýtt. Tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra við andlát →hins tryggða eftir upphaf lífeyristöku verður lækkaður samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við það getur

umsamið samband tryggðs lágmarkseftirlífendalífeyris og, ef svo á við, tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra við tryggðan lágmarksellilífeyri breyst.

d) Möguleikar við samningsgerð

Um hið nýja upphaf lífeyristöku sem er flýtt gilda sömu möguleikar til breytinga og giltu um upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku, einkum tölul. 9.2 og 9.3.

(2) Frestun greiðslu

Við umsamið upphaf lífeyristöku má fara fram á að upphafi lífeyristöku verði frestað.

a) Forsendur

- →Hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri við upphaflegt upphaf lífeyristöku.
- →Hinn tryggði er í hæsta lagi →reiknaðra 85 ára þegar frestuð lífeyristaka hefst.

b) Áhrif

- Upphæð lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2, getur breyst við það að fresta upphafi lífeyristöku.
- Tryggðan lágmarkslífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Hann er að minnsta kosti jafn hár og fyrir upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ef áfram eru greidd iðgjöld á →aukalegum fresti hækkar tryggður höfuðstól að minnsta kosti sem nemur →tryggðum prósentuhluta fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda á viðbótarbiðtímanum sem samið var um við lok samningsgerðar.
- Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur hún breyst.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Við það að fresta upphafi lífeyristöku þáttarins „Ellilífeyrir“ falla eftirfarandi umsamið þættir niður við fyrri umsamið upphaf lífeyristöku:

- „Höfuðstól við andlát“,
- „Höfuðstól við andlát af slysförum“ og
- „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyrir vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og, ef við á, tryggði aukalegi þátturinn „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og ef þú greiðir iðgjöld á →viðbótarbiðtímanum helst umsamið samband tryggðs lágmarkseftirlífendalífeyris og, ef svo á við, tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra við tryggðan lágmarksellilífeyri. Ef engin iðgjöld eru greidd getur sambandið breyst. Um upphæð tryggðs lágmarkseftirlífendalífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra gilda reglur samkvæmt tölul. 1.4 mgr. 2.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

d) Möguleikar við samningsgerð

- Í iðgjaldsskyldum tryggingum má greiða iðgjöldin áfram á →viðbótarbiðtímanum.
- Um nýtt upphaf lífeyristöku sem var frestað og um →viðbótarbiðtímann gilda sömu möguleikar til breytinga og giltu um upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku og upphaflega umsamið →biðtíma, einkum tölul. 9.2, 9.3 og 9.10. Hækkanir iðgjalds (sjá tölul. 9.8) og viðbótargreiðslur (sjá tölul. 9.9) eru ekki mögulegar á →viðbótarbiðtíma.
- Eftir að upphafi lífeyristöku var frestað má flýta því á ný. Efnislega er 1. mgr. í gildi. Við ákvörðum tryggðan lágmarkslífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Hann er að minnsta kosti jafn hár og fyrir upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku.

e) Fráfall hins tryggða á viðbótarbiðtíma

Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og ef ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og ef →hinn

tryggði andast á →viðbótarbiðtímanum, greiðum við fjárhæð sem nemur þeirri upphæð sem reiknast samkvæmt tölul. 8.2, reiknað undir lok viðkomandi tryggingartímabils og sem er afvöxtuð miðað við fyrsta dag næsta mánaðar eftir andlátsdag.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ og →hinn tryggði andast á →viðbótarbiðtíma greiðum við bætur sem ráðast af reglum

- þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“, í liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, málsgreininni „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef við á,
- þáttarins „Lífeyrir munaðarlausra“, liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, málsgrein „Lífeyrir munaðarlausra“.

f) Uppsögn tryggingarinnar á viðbótarbiðtíma

Ef þú segir tryggingunni upp á →viðbótarbiðtímanum greiðum við upphæð sem reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2.

g) Hagnaðarhlutdeild

Á →viðbótarbiðtímanum öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölulíð 2. →Prósentuhlutar í hagnaði tryggingarinnar geta verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar. Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutar í hagnaði veitum við þér upplýsingar um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra á áður en →viðbótarbiðtíminn hefst.

9.2 Hvenær má velja höfuðstól í stað lífeyris?

(1) Höfuðstólsgreiðsla við umsamið upphaf lífeyristöku

Í stað lífeyris, sem við greiðum við lífun, má fara fram á útborgun heildarhöfuðstóls að fullu eða að hluta við umsamið upphaf lífeyristöku.

a) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ef greitt er út að hluta verður endurútreiknaður lífeyrir úr þeim hluta heildarhöfuðstóls sem eftir er að nema að minnsta kosti 200 evrum á ári.
- Hvað höfuðstólsbætur varðar þarf →hinn tryggði að vera á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku.

b) Áhrif af útborgun heildarhöfuðstóls að fullu

Tryggingin þín fellur úr gildi við útborgun að fullu.

c) Áhrif af útborgun heildarhöfuðstóls að hluta

- Við umsamið upphaf lífeyristöku er reiknuð út upphæð lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2, sem við reiknum út úr óútgreiddum hluta heildarhöfuðstóls samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2.
- Við lækjum tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.
- Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ skerðum við tryggðan lágmarkseftirlífendalífeyri og tryggðan lífeyri munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Höfuðstólsgreiðsla eftir upphaf lífeyrisgreiðslu

Ef við greiðum nú þegar lífeyri og ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku má á hvaða útborgunardegi sem er fá greiddan höfuðstól. Fyrir það tókum við vinnslugjald sem nemur 50 evrum.

a) Forsendur

Upphæð til útborgunar má, að teknu tilliti til 50 evra vinnslugjalds,

- hvorki vera hærri en gjaldfallinn höfuðstóll
- né reiknaður →bótahöfuðstóll tryggingarinnar við andlát, miðað við útborgunarstund.

b) Áhrif

- Við skerðum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“ samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.
- Eftir greiðslu höfuðstóls heldur tryggingin áfram ef lífeyrir sem eftir er nemur að minnsta kosti 200 evrum á ári.
- Tryggingin fellur niður ef lífeyrir sem eftir er nemur lægri upphæð en 200 evrum á ári. →Bótahöfuðstól sem eftir er greiðum við út, ef um slíkt er að ræða. Þá kemur til aukalegur frádráttur.
- Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku skerðist hún um sem nemur upphæð útborgaðs höfuðstóls.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, skerðum við tryggðan lágmarks eftirlífendalífeyri og tryggðan lágmarks lífeyri munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

d) Sérákvæði við tímabundinn lífeyri

Ef þú valdir tímabundinn lífeyri samkvæmt tölul. 9.3 reiknum við þann höfuðstól sem greiða skal meðal annars út frá því hvernig fjármálaráðgjafi hefur þróast frá upphafi lífeyristöku, en ekki lengra en 10 ár aftur í tímann. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

(3) Höfuðstólsgreiðsla þegar upphafi lífeyristöku er flýtt

Ef þú kaust að flyta umsömdu upphafi lífeyristöku (sjá 1. mgr. tölul. 9.1) getur þú í stað →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku farið fram á greiðslu höfuðstóls sem nemur upphæð sem reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2.

a) Forsendur

Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir nýtt upphaf lífeyristöku.

b) Áhrif

Með útborgun höfuðstóls við upphaf lífeyristöku sem var flýtt fellur tryggingin þín niður.

9.3 Hvenær má velja tímabundinn lífeyri í stað ævilangs lífeyris?

(1) Tímabundinn lífeyrir við umsamið upphaf lífeyristöku

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku getur þú farið fram á að við gerum ráð fyrir tímabundnum lífeyri samkvæmt tölul. 1.1 í stað ævilangs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá þeirri stundu (tímabundinn lífeyrir). Þú getur valið hversu lengi lífeyrir skuli greiddur.

Frá upphafi lífeyristöku greiðum við tryggðan tímabundinn lífeyri á meðan →hinn tryggði er á lífi, í hæsta lagi út umsaminn lífeyrisgreiðslutíma.

(2) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Bæði val tímabundins lífeyris sem og lengd lífeyrisgreiðslutímans eru háð takmörkunum sem ráðast meðal annars af aldri →hins tryggða við upphaf lífeyristöku. Við upplýsum þig nánar um forsendurnar ef óskað er.

(3) Áhrif

- Við reiknum upphæð tímabundins lífeyris út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólum.
- Tímabundinn lífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar og miðum þá við þær reglur og reikniforsendur sem gert er ráð fyrir við nýja samninga um tímabundinn lífeyri við upphaf lífeyristöku.
- Tryggður lágmarkslífeyrir fellur niður.
- Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur hún breyst.
- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ falla þeir niður við umsamið upphaf lífeyristöku.

(5) Hagnaðarhlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölul. 2. í stað reglna í tölul. 2.2.5 um hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyrisgreiðslu gildir eftirfarandi:

- Samanlagður hagnaðarlífeyrir frá upphafi lífeyristöku kemur til viðbótar við tryggðan tímabundinn lífeyri frá upphafi lífeyristöku.
- Samanlagður hagnaðarlífeyrir samanstendur af aukalegum, iðgjaldsfríum, tímabundnum lífeyri sem ekki er hægt að ábyrgjast.

Hagnaðarlífeyrir getur alls – í óhagstæðasta tilviki – verið núll.

Ávöxtun samanlagðs hagnaðarlífeyris getur verið frábrugðin þeirri ávöxtun undirhóps tryggingarinnar sem tilgreind er í viðauka við ársskýrslu okkar á fyrstu árunum sem tímabundni lífeyririnn er greiddur. Ef sérstök ávöxtun gildir um tryggingu þína greinum við þér frá upphæð eigin ávöxtunar og tímabilinu sem þú færð ávöxtun á, fyrir upphaf tímabundins lífeyris.

Fé til að fjármagna samanlagðan hagnaðarlífeyri er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá mgr. 3 tölul. 2.1). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagnið er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Ef dánartíðnitafla (→töflur) eða ávöxtun, sem ákvarðaðar voru innan ramma árlegrar hagnaðaryfirlýsingar (sjá tölul. 2.2.2) fyrir samanlagðan hagnaðarlífeyri breytast, getur upphæð samanlagðs hagnaðarlífeyris hækkað eða lækkað.

Við tilkynnum þér upphæð ofangreinds aukalegs lífeyris, bæði við upphaf töku tímabundna lífeyrisins og í hvert sinn sem breytingar verða.

Við notum úthlutaðan hlut í lokahagnaði við upphaf töku tímabundins lífeyris sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar tímabundins lífeyris samkvæmt 3. mgr.

Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

9.4 Hvenær má breyta bótagreiðslum við fráfall eftir upphaf lífeyristöku?

(1) Breyting á höfuðstólsgreiðslu við andlát

Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku samkvæmt tölulíð 1.3 er, við upphaf lífeyristöku, hægt að fara fram á að greiðslan verði hækkuð eða lækkuð án nýs áhættumats.

a) Takmarkanir

Um breytingar gilda takmörk sem ráðast m.a. af aldri við upphaf lífeyristöku, af meðallíflíkum, og ef um tímabundinn lífeyri samkvæmt tölul. 9.3 er að ræða, auk þess af umsómdum lífeyrisgreiðslutíma.

Við veitum upplýsingar um hvaða kosti þú átt ef óskað er.

b) Áhrif

- Ef útborgun höfuðstóls við andlát er hækkuð þarf mögulega að greiða viðbótargreiðslu.
- Ef greiðsla höfuðstóls við andlát er lækkuð eða ef þú vilt ekki greiða nauðsynlega viðbótargreiðslu breytist tryggður lágmarkslífeyrir samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.
- Upphæð ævilangs lífeyris samkvæmt 2. mgr., tölul. 1.1 getur breyst.
- Við reiknum viðbótargreiðsluna samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Þættinum „Eftirlifendalífeyrir“ bætt við

Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ má fara fram á að eftirlifendalífeyri verði bætt við við upphaf lífeyristöku. Við framkvæmum ekki áhættumat.

a) Forsendur

- Nýi eftirlifendalífeyririnn er ekki hærri en tryggður lífeyrir úr þættinum „Eftirlifendalífeyrir“ við →upphaf lífeyristöku.
- Ekki var valinn tímabundinn lífeyrir samkvæmt tölul. 9.3.

b) Áhrif

- Um nýja innifalda þáttinn gilda tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.
- Upphæð ævilangs lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, 2. mgr., getur breyst við það að vera bætt við; hún getur lækkað. Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku breytist hann einnig af þessum sökum.
- Viðbótin getur valdið því að tryggður lágmarkslífeyrir lækki. Við reiknum hann samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(3) Höfuðstólsgreiðsla við andlát eða þátturinn „Eftirlifendalífeyrir“ útilokaður

Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku samkvæmt tölulíð 1.3 eða um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ má útiloka þessa þætti við upphaf lífeyristöku.

Ef ekki hefur verið samið um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ er hægt að fara fram á það í þessum tilvikum að greiddur verði heildarhöfuðstóll, að frádregnum þeim heildarlífeyri sem þegar hefur verið greiddur úr þættinum „Eftirlifendalífeyrir“ samkvæmt 1. mgr. í tölul. 2.2.5 sem dánarbætur, ef við bjóðum upp á slíkar dánarbætur við upphaf lífeyristöku í nýjum sambærilegum lífeyrstryggingum með tafarlausu upphafi lífeyristöku (sjá 3. mgr. tölul. 1.4, a-lið). Heildareftirlifendalífeyririnn felur einnig í sér greiðslur úr hagnaðarhlutdeild.

Upphæð ævilífeyris getur bæði breyst við útilokun á greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku eða útilokun þáttarinnar eftirlifendalífeyrir, en einnig í sambandi við nýju dánarbætunum, ef við á, samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.1.

Sömuleiðis getur tryggður lágmarkslífeyrir breyst við þessi tilefni. Við reiknum hann samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Frestur

Tilkynning þín um breytingu samkvæmt 1. til 3. mgr. þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.

9.5 Hvenær á biðtímanum má bæta við þættinum „Eftirlifendalífeyrir“ án áhættumats?

Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ má á →biðtímanum bæta við annaðhvort þættinum „Höfuðstóll við andlát“ eða þættinum „Eftirlifendalífeyrir“, án áhættumats, við þau tilefni sem um getur í 1. mgr.

(1) Hvenær viðbætur geta farið fram

- Fæðing barns →hins tryggða eða hinn tryggði ættleiðir ófullveðja einstakling, • Hinn tryggði hefur sjálfstæðan atvinnurekstur, ef það krefst aðildar að fagfélagi eða ráði,
- hinn tryggði lýkur starfsmenntun eða byrjar í atvinnulífínu eða
- hinn tryggði tekur lán til kaupa á fasteign til eigin nota að upphæð að minnsta kosti 100.000 evrur.

(2) Forsendur

- →Viðbótartími tryggingarinnar er ekki hafinn.
- Innan 6 mánaða frá einhverjum ofangreindum atburði þarf að fara fram á að aukalegum þætti verði bætt við og færa okkur sönnur á þann atburð.

- →Hinn tryggði er ekki eldri en →reiknaðra 40 ára að aldri.
- →Hinn tryggði er ekki →óvinnufær eða →með örorku.
- Ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ eða þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ er ekki hægt að fá neinar bætur úr þessum þáttum.
- Við höfum áður samþykkt allar umsóknir um líftryggingu →hins tryggða með venjulegum skilyrðum.
- Ef þú vilt bæta við eftirlífendalífeyrisþætti er skilyrði að þú hafir ekki valið tímabundinn lífeyri skv. tölul. 9.3.

(3) Takmarkanir

Ef bætt er við þættinum „Höfuðstóll við andlát“:

- þarf höfuðstóll við andlát að nema að minnsta kosti 100 prósentum af samtölu umsaminna iðgjalda vegna elli- og eftirlífendalífeyris.
- má „Höfuðstóll við andlát“ nema að hámarki 50.000 evrum.

Ef bætt er við þættinum „Eftirlífendalífeyrir“

- þarf tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku að minnsta kosti að nema 30 prósentum af upphæð tryggðs lágmarksellilífeyris,
- má tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir við andlát hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi nema 100 prósentum af upphæð tryggðs lágmarksellilífeyris,
- má tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir við andlát hins tryggða eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi vera jafnhár og tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku,
- má tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir við andlát hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi nema 6.000 evrum á ári.

(4) Áhrif

- Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“, eða bætt er við þættinum „Höfuðstóll við andlát“, gilda hverju sinni þeir tryggingarskilmálar og þær reikniforsendur sem gert er ráð fyrir á þeim tíma þegar viðbæturnar eiga sér stað.
- Með viðbótinni falla niður bætur við andlát samkvæmt tölul. 1.2, mgr. 1, a-lið.
- Við reiknum greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.6 Hvenær má bæta við tryggingavernd í umönnunartilfelli?

Þú getur farið fram á að við upphaf lífeyristöku verði tryggingavernd í umönnunartilfelli bætt við trygginguna. Við framkvæmum ekki áhættumat.

(1) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ekki var valið tímabundinn lífeyrir samkvæmt tölul. 9.3.
- Þú tilnefnir, sem afturkallanlegan eða sem bindandi bótaþega við lífun, og tilnefnir eða hefur þegar tilnefnt við andlát, eingöngu →hinn tryggða eða einhvern náinn ættingja hins tryggða samkvæmt 7. gr. þýskra laga um umönnunartímabil (PflegeZG) eða samkvæmt 15. gr. þýskrar skattareglugerðar (AO) (til dæmis eiginmaður/eiginkona, skráður sambýlismaður/-kona, maki í óskráðri sambúð, nánasti ættingi eða systkini).
- Auk þess eru í gildi frekari skilyrði sem við upplýsum þig fúslega um ef óskað er.

(2) Áhrif

- Hér ráða tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.
- Tryggðar greiðslur geta breyst.
- Tryggðan lágmarkslífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.7 Hvenær má bæta við þætti með undanþágu frá iðgjöldum þegar um er að ræða óvinnufærni með biðtíma?

Ef þú hefur ekki enn samið um undanþágu frá iðgjöldum þegar um er að ræða óvinnufærni er hægt að bæta við slíkum þætti með biðtíma innan 12 mánaða frá upphafi tryggingarinnar meðan á →biðtímanum stendur. Við framkvæmum ekki áhættumat áður en þættinum er bætt við. Þetta á ekki við ef tryggingin tók gildi vegna hækkunar á annarri tryggingu eða með breytingu eða endurnýjun á annarri tryggingu.

(1) Forsendur

- Þú hefur ekki bætt frekari þáttum við trygginguna þína.
- Þú hefur samið um reglubundnar iðgjaldagreiðslur fyrir trygginguna og hefur ekki gert trygginguna iðgjaldsfria samkvæmt tölulíð 7.1.
- Mánaðarlegt iðgjald fyrir ellilífeyrisþáttinn er að hámarki 250 evrum.
- →Hinn tryggði er ekki →óvinnufær þegar þætti með undanþágu frá iðgjöldum með biðtíma vegna óvinnufærni er bætt við.
- Iðgjaldsgreiðslutímabil og tryggingartími þáttarins „Undanþága frá iðgjaldi með biðtíma vegna óvinnufærni“ er í samræmi við eftirstandandi iðgjaldsgreiðslutíma þáttarins „Ellilífeyrir“ þegar undanþágunni er bætt við.
- Iðgjaldsgreiðslutímabil og tryggingartími þáttarins „Undanþága frá iðgjaldi með biðtíma vegna óvinnufærni“ er að lágmarki 10 heil tryggingarár.
- Þú tilnefnir einstakling samkvæmt 3. mgr. í tölulíð 3.1 sem bótaþega við lífun eða þú hefur þegar tilnefnt einstakling samkvæmt þessu.

(2) Áhrif

- Við reiknum iðgjöld fyrir nýmsamda þáttinn „Undanþága frá iðgjaldi með biðtíma vegna óvinnufærni“ samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Hér ráða tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.
- Greiða skal iðgjöld vegna þáttarins „Undanþága frá iðgjaldi með biðtíma vegna óvinnufærni“ í samræmi við umsamda iðgjaldsgreiðslu vegna þáttarins „Ellilífeyrir“.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.8 Hvenær má hækka iðgjald?

(1) Hækkun iðgjalds fyrir upphaf lífeyristöku

Ef greidd eru reglubundin iðgjöld vegna tryggingarinnar má hækka iðgjaldið fyrir upphaf lífeyristöku.

a) Forsendur

- Hægt er að hækka iðgjaldið frá og með þriðja mánuði frá upphafi tryggingarinnar.
- Árlegt iðgjald þáttarins „Ellilífeyrir“ má, að meðtöldum iðgjaldshækkunum, ekki vera hærra en sem nemur 48.000 evrum.
- Hægt er að hækka iðgjald þar til 3 ár eru eftir af →biðtímanum.
- →Viðbótarbiðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.
- Ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ eða þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni með tryggingu vegna örorku“ og hugsanlega til viðbótar tryggða þáttinn „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“, eða þáttinn „Barnaframfærsla“ eða „Umönnunarlífeyrir“, er hækkun iðgjalds útilokuð á meðan iðgjaldsgreiðsluskylda þín fellur niður, að hluta til eða að fullu, vegna óvinnufærni, örorku eða umönnunarþarfar. Hækkunir sem til komu eftir upphaf þess tíma þegar greiða þarf bætur úr þessum þáttum, en áður en fallist var á óvinnufærni, örorku eða umönnunarþörf, verða bakfærðar.
- Ef →hinn tryggði hefur náð 49 ára aldri gildir jafnframt:
  - Upphæð hækkunar á hverju tryggingarári (að meðtalinni hækkun sem gerist smám saman) má ekki vera hærri en sem nemur 20 prósentum þess iðgjalds sem greitt var við samningsgerð eða undir lok síðastliðs tryggingarárs vegna þáttarins „Ellilífeyrir“. Þess utan er hægt að hækka ókomin

iðgjöld sem nemur ónýttum iðgjaldshækkunum frá samningsgerð, innan þeirra hækkunarmöguleika sem lýst er í 1. setningu. Ónýttar iðgjaldshækkanir eru hækkanir samkvæmt reglum þessarar málsgreinar og hækkanir sem gerast smám saman.

- Hækkanir iðgjalds eru aðeins mögulegar að því marki sem allar hækkanir (að hækkunum sem gerast smám saman og áunnum viðbótargreiðslum meðtöldum, samkvæmt tölulíð 9.9) fara ekki yfir 20 prósent áætlaðrar árlegrar iðgjaldshækkunar þáttarins „Ellilífeyrir“ á öllum samningstímanum.

Í meginatriðum er hækkun iðgjalds aðeins möguleg svo lengi sem →hinn tryggði er ekki kominn yfir 67 ára →reiknaðan aldur.

Við upplýsum þig um hæstu mögulegu hækkunarupphæð ef óskað er.

b) Áhrif

- Við hækkun iðgjalds framkvæmum við yfirleitt ekki áhættumat. Við framkvæmum þó áhættumat ef samið var um frekari þætti sem einnig skulu hækka, samkvæmt mgr. í c-lið, og ef samtala umbeðinnar árlegrar hækkunarupphæðar og hækkunarupphæðar síðustu undanfarandi fjögurra ára nemur að minnsta kosti 3.000 evrum. Þá er tekið tillit til allra líftryggingarsamninga sem í gildi eru fyrir → hinn tryggða, sem í hlut á, og fela í sér frekari þætti samkvæmt mgr. c-lið.
- Hækkun iðgjalds leiðir til hækkunar tryggðs lágmarkslífeyris samkvæmt 2. mgr. Hún veldur því einnig að tryggður höfuðstóll hækkar að minnsta kosti sem nemur →tryggðum prósentuhluta fyrir samtölu viðbótariðgjalda, án iðgjalda fyrir frekari þætti sem hugsanlega eru innifaldir og samið var um við lok samningsgerðar.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn

- „Eftirlifendalífeyrir“,
- „Lífeyrir munaðarlausra“,
- „Höfuðstóll við andlát“,
- „Barnaframfærsla“,
- „Höfuðstóll við andlát af slysförum“,
- „Iðgjaldsundanþága við óvinnufærni“,
- „Iðgjaldsundanþága við óvinnufærni eða örorku“,
- „Iðgjaldsundanþága við umönnunarbörf barns“ eða
- „Iðgjaldsundanþága við óvinnufærni eða andlát forsjáradíla“ hækka bætur úr þeim þáttum sömuleiðis við hækkun iðgjalds. Einkum hækkar einnig tryggður lágmarkslífeyrir eftirlifenda og tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra, ef við á. Samband tryggðs lágmarkslífeyris eftirlifenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra, ef við á, og tryggðs lágmarkslífeyris úr þættinum „Ellilífeyrir“, helst óbreytt. Bætur úr þáttunum „Lífeyrir vegna óvinnufærni“, „Lífeyrir vegna óvinnufærni eða örorku“ og, ef við á, tryggða aukalega þættinum „Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar“ eða úr þættinum „Lífeyrir vegna umönnunar barns“ hækka ekki.

(2) Reikniforsendur fyrir hækkun greiðslna

Hækkun tryggðs lágmarkslífeyris og, ef svo á við, tryggðs lágmarkslífeyris eftirlifenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Um innifalinn samningsgerðar- og sölukostnað vegna hækkunariðgjalda, sem og frekari kostnað (→kostnaður), gilda reglur samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1 og 2, a-lið.

Bætur annarra umsaminna þátta hækka samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(3) Dagsetning hækkunar

Dagsetning iðgjaldshækkunar og allra bóta er 1. dagur tryggingartímabils sem á eftir kemur.

9.9 Hvenær má greiða viðbótargreiðslur?

(1) Viðbótargreiðslur fyrir upphaf lífeyristöku

Hægt er að inna af hendi viðbótargreiðslur fyrir upphaf lífeyristöku. Við framkvæmum ekki áhættumat.

a) Forsendur

- Hver einstök viðbótargreiðsla skal nema að minnsta kosti 500 evrum.
- Samtala viðbótargreiðslna á einu tryggingarári má í hæsta lagi nema 30.000 evrum.
- →Viðbótartími tryggingarinnar er ekki hafinn.

b) Frekari skilyrði fyrir umsamar reglubundnar iðgjaldagreiðslur

Ef þú hefur valið að greiða iðgjöld með reglubundnum hætti gildir eftirfarandi að auki:

- Heildarupphæð viðbótargreiðslna á einu tryggingarári má ekki fara yfir tífalt umsamið iðgjald þáttarins „Ellilífeyrir“ fyrir þetta tryggingarár.
- Að minnsta kosti fjögur ár eru liðin frá upphafi tryggingar.
- Að minnsta kosti fjögur ár liða milli viðbótargreiðslunnar og umsamins upphafs lífeyristöku.

c) Áhrif

Viðbótargreiðslan leiðir til þess að tryggður lágmarkslífeyrir hækkar samkvæmt mgr. 2. Hún veldur því einnig að tryggður höfuðstóll hækkar að minnsta kosti sem nemur →tryggðum prósentuhlut viðbótargreiðsluupphæðarinnar sem samið var um við lok samningsgerðar. Ef samið var um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, er eingöngu stuðst við þann hluta viðbótargreiðsluupphæðarinnar sem tengist ellilífeyrinum við hækkun tryggða höfuðstólsins. Tryggði höfuðstóllinn hækkar að minnsta kosti sem nemur umsömdum →tryggðum prósentuhluta þess hluta viðbótargreiðsluupphæðarinnar sem tengist ellilífeyrinum.

d) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ hefur viðbótargreiðsla eftirfarandi áhrif á þessa þætti:

- Tryggður lágmarkseftirlifendalífeyrir og, ef svo á við, tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra hækka.
- Samband tryggðs lágmarkslífeyris eftirlifenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra, ef við á, og tryggðs lágmarkslífeyris úr þættinum „Ellilífeyrir“, helst óbreytt.
- Tryggður lágmarkseftirlifendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku má í mesta lagi hækka um 3 prósent af samtölu viðbótargreiðslna eins tryggingarárs.

Bætur úr frekari umsömdum þáttum hækka ekki vegna viðbótargreiðslunnar.

(2) Reikniforsendur fyrir hækkun greiðslna

Viðbótargreiðslu er ráðstafað sem einstöku iðgjaldi til hækkunar á bótargreiðslum.

Við reiknum hækkun tryggðs lágmarkslífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarkseftirlifendalífeyris og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Samningsgerðar- og sölukostnað, sem og umsýslukostnað sem prósentur af iðgjaldi (→kostnaður), fjármögnum við tafarlaust með viðbótargreiðslunni samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1 og 2, a-lið.

(3) Dagsetning hækkunar

Dagsetning hækkunar allra bóta er fyrsti dagur sama mánaðar og viðbótargreiðslan berst okkur.

(4) Hagnaðarhlutdeild

Þú færð einnig hlutdeild í hagnaði skv. tölul. 2 fyrir viðbótargreiðslur í Elliífeyrisþættinum. Hún getur verið á formi eigin → prósentuhluta í hagnaði sem geta verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar.

Upphæð eigin → prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem viðbótargreiðsla aflar sér hagnaðarhlutdeildar á fer eftir mismunandi skilyrðum, einkum

- tímanum sem eftir er fram að umsömdu upphafi lífeyristöku,
- tímapunktinum þegar viðbótargreiðslan er gerð og
- vaxtastöðu á fjármálamarkaði.

Ef þú óskar eftir því veitum við þér upplýsingar um hvort þú óðlast eigin → prósentuhluta í hagnaði gegn viðbótargreiðslu, upphæð þeirra og tímabil áður en viðbótargreiðsla er framkvæmd.

Ef → prósentuhlutar í hagnaði fyrir viðbótargreiðslu í Elliífeyrisþættinum víkja frá þeim sem tilgreindir eru fyrir Elliífeyrisþáttinn látum við þig vita um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra þegar við staðfestum viðbótargreiðsluna.

9.10 Hvenær má taka höfuðstól úr tryggingunni?

Þú getur tekið höfuðstól úr tryggingunni fram að upphafi lífeyristöku. Fyrir það tókum við vinnslugjald sem nemur 15 evrum.

(1) Forsendur

- Ekkert tryggingarlán má vera fyrir hendi.
- Taka verður út að minnsta kosti 500 evrur.
- Sú upphæð tryggingarinnar sem eftir stendur og reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2 verður að nema að minnsta kosti 500 evrum eftir úttekt og að teknu tilliti til umsýslugjalds.

(2) Frádráttur

Ef úttektir ásamt uppsöfnuðum sköttum fara ekki yfir 30.000 evrur á einu tryggingarári er ekki um annan frádrátt að ræða en vinnslugjöld.

Aðeins er um frádrátt að ræða ef úttektir ásamt uppsöfnuðum sköttum á tryggingarárinu fara yfir 30.000 evrur. Í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ er tilgreint hversu hár frádrátturinn er. Þar eru ástæður frádráttar sömuleiðis útskýrðar. Þú getur fundið þessar skýringar í þættinum „Hvaða bætur eru greiddar við uppsögn fyrir upphaf lífeyrisgreiðslna?“ í undirkaflanum „Frádráttur við úttekt“.

Ef ágreiningur er um frádráttinn þurfum við að gera grein fyrir honum og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfalli eigi frádráttur alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádráttur niður eða við lækkuð hann í síðara tilvikinu, eftir því sem við á.

(3) Áhrif

- Greiðslutímabil og upphæð þeirra iðgjalda sem greiða ber breytast ekki við úttekt.
- Úttektin, uppsafnaðir skattar, vinnslugjald og frádráttur samkvæmt 2. mgr. eru greidd úr tryggingu þinni. Tryggðar bótagreiðslur samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.1 skerðast samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.11 Hvenær má breyta iðgjaldatímanum?

(1) Stytting iðgjaldatímans

Ef iðgjöld af tryggingunni eru greidd með reglubundnum hætti má fara fram á að iðgjaldatími verði styttr um heil ár.

a) Áhrif

- Ef tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll og tryggður lágmarkseftirlífendalífeyrir og tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra úr hugsanlega umsamda þættinum „Eftirlífendalífeyrir“, og þættinum „Lífeyrir munaðarlausra“, eiga að haldast óbreyttir þarf að greiða hærrí reglubundin iðgjöld.

- Ef reglubundið iðgjald á að haldast óbreytt skerðist tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll.
- Ef bæði reglubundið iðgjald og tryggður lágmarkslífeyrir, eða tryggður höfuðstóll, eiga að haldast óbreytt, má ná því fram með viðbótargreiðslu.
- Nýja iðgjaldið, nýi tryggði lágmarkslífeyririnn, nýi tryggði höfuðstóllinn, og viðbótargreiðslan, eru reiknuð út samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

b) Áhrif á aðra þætti

Með skerðingunni lækka tryggðar bætur frekari umsaminna þátta. Við upplýsum þig um forsendur og einstök áhrif ef óskað er.

(2) Lenging iðgjaldsgreiðslutímans

Ef iðgjaldatími tryggingarinnar er styttri en → biðtíminn og þú greiðir reglubundin iðgjöld, má fara fram á það einu sinni að iðgjaldatími verði lengdur um allt að 5 ár.

Framlengingin kemur í beinu framhaldi af því að upphaflegum iðgjaldatíma lýkur, en fer þó ekki fram yfir umsamið upphaf lífeyristöku.

a) Forsendur

- Þegar framlenging tekur gildi þyrfti → hinn tryggði að geta samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.
- → Hinn tryggði má ekki hafa náð 50 ára → reiknuðum aldri við upphaflega umsamin lok iðgjaldatíma.

b) Áhrif

Við framlenginguna hækka tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll frá upphaflegum lokum iðgjaldsgreiðslutímans samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Bætur annarra umsaminna þátta hækka samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.12 Hvenær má lækka eða fresta greiðslu iðgjalds í atvinnuleysi eða í hlutastarfi, í foreldraorlofi eða meðan á starfsendurmenntun stendur?

(1) Iðgjaldsgreiðslum hætt (seinkun)

Þú getur farið fram á það að iðgjaldsgreiðslum sé hætt tímabundið (seinkun). Seinkuðu iðgjaldsgreiðslurnar þarf að greiða upp síðar.

Ef samningur þinn er orðinn þriggja ára munum við verða við ósk þinni um seinkun iðgjaldsgreiðslna vegna:

- atvinnuleysis,
- skammtímavinnu eða
- foreldraorlofs.

Við seinkum iðgjaldsgreiðslum vaxtalaust svo framarlega sem þú ert atvinnulaus eða í skammtímavinnu eða foreldraorlofi, þó lengst í samfelld þrjú ár. Hægt er að seinka iðgjaldsgreiðslum aftur ef skilyrðin eru uppfyllt að nýju. Við seinkum iðgjaldsgreiðslum vegna atvinnuleysis, skammtímavinnu eða foreldraorlofs í að hámarki sex ár á heildartíma samningsins.

Tryggingaverndin heldur fullu gildi sínu á meðan greiðsluseinkun stendur yfir. Ef tryggingartilvik á sér stað á þessu tímabili verða tryggingarbætur skertar sem nemur ógreiddu iðgjaldi. Að frestinum liðnum heldur tryggingin áfram samkvæmt samningnum.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Lækkun iðgjaldsgreiðslna (hlutagreiðsla iðgjalds)

Þú getur farið fram á það að iðgjaldsgreiðslur séu lækkaðar tímabundið (hlutagreiðsla iðgjalds). Ógreidda hluta iðgjaldsgreiðslna þarf að greiða upp síðar.

Ef iðgjaldsgreiðslur hafa verið greiddar vegna samnings þíns í að minnsta kosti 1 ár munum við, að beiðni þinni, lækka iðgjaldsgreiðslur tímabundið vegna:

- atvinnuleysis,
- skammtímavinnu,
- foreldraorlofs eða
- starfstengdrar menntunar.

Við lækkuð iðgjaldsgreiðslur svo framarlega sem þú ert atvinnulaus eða í skammtímavinnu, foreldraorlofi eða starfstengdri menntun, þó lengst í samfelld þrjú ár. Hægt er að lækka iðgjaldsgreiðslur aftur ef skilyrðin eru uppfyllt að nýju. Við lækkuð iðgjaldsgreiðslur vegna atvinnuleysis, skammtímavinnu, foreldraorlofs eða starfstengdrar menntunar í að hámarki sex ár á heildartíma samningsins.

Tryggingaverndin heldur fullu gildi sínu á meðan hlutagreiðsla iðgjalds stendur yfir. Ef tryggingartilvik á sér stað á þessu tímabili verða tryggingarbætur skertar sem nemur ógreiddum hlutum iðgjalds. Eftir að hlutagreiðsla iðgjalds er lokið mun trygging þín halda áfram með þeim skilyrðum sem tilgreind eru í 4. mgr.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(3) Sönnunargögn

Ef þú sækir um seinkun iðgjaldsgreiðslna í samræmi við 1. mgr. eða sækir um hlutagreiðslu iðgjalds í samræmi við 2. mgr. getum við krafist viðeigandi sönnunargagna.

Þér ber að tilkynna okkur tafarlaust um það þegar atvinnuleysi, skammtímavinnu, foreldraorlofi eða starfstengdri menntun lýkur.

(4) Eftiráborgun ógreiddra iðgjalda

Þegar greiðslufrestinum lýkur ber þér að greiða iðgjöldin sem var seinkað innan viðkomandi tímaramma, í einni iðgjaldagreiðslu.

Þegar tímabilið fyrir hlutagreiðslu iðgjalds er yfirstaðið þarftu að greiða eftirstandandi ógreidda iðgjaldsupphæð í einni greiðslu.

Ef þú segir tryggingunni upp meðan á seinkun eða hlutagreiðslu iðgjalds stendur greiðum við endurskaupsvirðið samkvæmt tölul. 8.2 og einnig endurkaupsvirði annarra umsaminna þátta ef við á.

Við ákvörðun endurkaupsvirðis tókum við mið af ógreiddum iðgjaldsgreiðslum vegna seinkunar eða hlutagreiðslu.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.13 Hvenær má lækka iðgjaldsgreiðslu?

(1) Forsendur

Hægt er að fara skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) fram á að tryggingin haldi áfram með skertum iðgjöldum (iðgjaldalækkun). Hægt er að koma á iðgjaldslækkun í lok hvers tryggingartímabils (sjá B-hluta, tölul. 2.1), ef tryggður lágmarkslífeyrir nemur að minnsta kosti 200 evrum eftir lækkun iðgjalds.

(2) Tímamörk

Hægt er að fara fram á ótímabundna iðgjaldalækkun eða tímabundna lækkun iðgjalds í allt að 3 ár. Þegar um tímamörk er að ræða upplýsum við þig tímanlega fyrir lok tímabilsins sem þú óskar eftir, um endurupptöku greiðslu fulls iðgjalds.

(3) Áhrif

- Einnig eftir iðgjaldalækkun reiknum við lífeyrinn samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2 og 3.
- Við skerðum tryggðan lágmarkslífeyri.
- Við skerðum tryggðan höfuðstól.

Nýja tryggða lágmarkslífeyrinn og nýja tryggða höfuðstólinn reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við það myndast enginn frádráttur. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Með iðgjaldalækkuninni lækka tryggðar bætur frekari umsaminna þátta. Við upplýsum þig um forsendur og einstök áhrif ef óskað er.

(5) Ókostir iðgjaldslækkunar

Það getur haft ókosti í för með sér að lækka iðgjöld tryggingarinnar. Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögboðna lágmarksendurkaupsvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfría greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan (→kostnað) samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1 og 2, a-lið, og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Árin þar á eftir er eins ekki endilega víst að →tryggður prósentuhluti fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar og greidd hafa verið fram að því dugi til að mynda bætur eftir lækkun iðgjalds.

(6) Möguleikar við hækkun iðgjalda á ný eftir iðgjaldalækkun

Innan 6 mánaða frá því að iðgjald tryggingarinnar var lækkað má fara fram á að tryggðar bætur verði hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en iðgjald var lækkað, án áhættumats. Forsenda þess er að greiðsla iðgjalds hækki að nýju. Tölulíður 7.3, 1. mgr. gildir á sambærilegan hátt.

Einnig má, þegar 6 mánuðir eru liðnir, en þó aðeins innan 3 ára frá iðgjaldalækkun, fara fram á að með hækkun iðgjaldagreiðslu á ný verði tryggðar greiðslur hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en iðgjöldin voru lækkuð. Þegar þrjú ár eru liðin frá því að lækkun iðgjalds tók gildi er ekki lengur hægt að hækka iðgjaldsgreiðslur á ný. Við getum komið fyrri tryggingarvernd á að nýju ef →hinn tryggði, þegar tryggingarverndin er endurheimt, getur samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.

Til að koma á að nýju þeirri tryggingavernd sem gildi áður en iðgjöld lækkuðu

- má greiða upp mismun lækkuðu iðgjaldanna og upphaflegu umsömdu iðgjaldanna, sem myndaðist á líftíma lækkuðu iðgjaldanna, eða
- greiða hærri reglubundin iðgjöld.

Þess í stað má einnig koma tryggingavernd á að nýju, án þess að koma allri tryggingaverndinni á að nýju eins og hún var fyrir lækkun iðgjalda, með því að hækka aðeins iðgjöldin. Tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við reiknum nýju iðgjöldin og nýju tryggðu greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnun gilda reglur samkvæmt 1. mgr., a-lið, tölul. 1.4. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

Tölulíður 7.3, mgr. 4 gildir á sambærilegan hátt.

10. Breytingar á þættinum „Ellilífeyrir“ – Framtíðarlífeyrir Perspektive E170

Samið hefur verið um eina eða fleiri af eftirfarandi breytingum á samningnum þínum.

Sjá má umsamdar breytingar sem snerta samninginn þinn í tryggingarskírteininu eða tryggingarsamningnum.

Eftirfarandi gildir um einstakar breytingar:

Breyting ZR1: Umsamin ráðstöfun hagnaðar „Greiðsla hagnaðarhluta samkvæmt aðferð lífeyrisgreiðslna“ við upphaf lífeyristöku

Í stað tölul. 2.2.5 kemur:

„2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Eftir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum „Ellilífeyrir“, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhópi tryggingin þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar (reglubundnir hagnaðarhlutir).

Upphæð reglubundinna hagnaðarhluta má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölul. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Útreikningur og úthlutun reglubundinna hagnaðarhluta

Upphæð þeirra hagnaðarluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er ákvörðuð samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við leggjum þá til grundvallar skilgreinda →prósentuhluti í hagnaði eins og þeir eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölu. 2.2.2) og viðkomandi →reiknistuðul.

Við úthlutum hagnaðarlutum árlega í byrjun tryggingarárs og í fyrsta skipti 1 ári eftir að lífeyrisgreiðsla hófst.

→Reiknistuðull árlegrar hagnaðarlutdeildar er
→bótahöfuðstóll tryggingarinnar, reiknaður að hverju tryggingarári liðnu.

(2) Ráðstöfun árlegra hagnaðarluta

Við greiðum árlega hagnaðarluta þáttarins „Ellilífeyrir“ ásamt ellilífeyri samkvæmt greiðslumáta. Það sama gildir um hagnaðarluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Við greiðum árlega hagnaðarluta í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslna.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.“

Breyting ZR2: Umsamin ráðstöfun hagnaðar „Viðbótarlífeyrir“ við upphaf lífeyristöku

Í stað tölu. 2.2.5 kemur:

„2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Eftir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum „Ellilífeyrir“, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhópi tryggingin þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar (reglubundnir hagnaðarlutir).

Upphæð reglubundinna hagnaðarluta má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölu. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Útreikningur og úthlutun reglubundinna hagnaðarluta

Upphæð þeirra hagnaðarluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er ákvörðuð samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við leggjum þá til grundvallar skilgreinda →prósentuhluti í hagnaði eins og þeir eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölu. 2.2.2) og viðkomandi →reiknistuðul.

Við úthlutum hagnaðarlutum árlega í byrjun tryggingarárs og í fyrsta skipti 1 ári eftir að lífeyrisgreiðsla hófst.

→Reiknistuðull árlegrar hagnaðarlutdeildar er
→bótahöfuðstóll tryggingarinnar, reiknaður að hverju tryggingarári liðnu.

(2) Ráðstöfun árlegra hagnaðarluta

Árlega hagnaðarluta þáttarins „Ellilífeyrir“, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölu 6.1 mgr. 2, b-lið, notum við árlega á þeim degi sem lífeyrisgreiðsla hófst til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan lífeyri (viðbótarlífeyri). Það sama gildir um hagnaðarluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Viðbótarlífeyrir samanstendur af viðbættum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“. Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, felur viðbótarlífeyrir einnig í sér eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tengsl þeirra við lífeyrinn úr þættinum „Ellilífeyrir“ samsvara viðeigandi tengslum við upphaf lífeyristöku.

Þú færð viðbótarlífeyrinn til viðbótar →tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku, í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Viðbótarlífeyrinn, líkt og →tryggður lífeyrir frá upphafi lífeyristöku, á hlutdeild í hagnaði út frá aukalegri iðgjaldslausri bótagreiðslu. Við reiknum hækkaðar bótagreiðslur úr viðbótarlífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við útreikning viðbættra bótagreiðslna styðjumst við í grundvallaratriðum við reikniforsendur sem hafðar voru til hliðsjónar í upphafi lífeyristöku, sem og prósentur →kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölu. 6.1, 2. mgr., b-lið, sem notaðar voru við samningsgerð.

Ef aðrar reikniforsendur en þær sem lágu til grundvallar við samningsgerð eru í gildi á hækkuardegum og snerta útreikning á →bótasjóði í nýjum sambærilegum tryggingum, samkvæmt 3. mgr. tölu. 1.4, a-lið, vegna ákvarðana eftirlitsyfirvalda og/eða opinberra yfirlýsinga Félags þýskra tryggingafræðinga (DAV), getum við sömuleiðis lagt þær til grundvallar við bótahækkun viðbótarlífeyris. Ef gildandi reikniforsendur fyrir útreikning á →bótasjóði breytast á ný eftir bótahækkun viðbótarlífeyris, getum við við síðari bótahækkun viðbótarlífeyris beitt nýju reikniforsendunum eða lagt áfram til grundvallar þær reikniforsendur sem síðast var beitt við bótahækkun viðbótarlífeyris.

Við greinum þér frá því ef við beitum öðrum reikniforsendum en við upphaf lífeyrisgreiðslna eða við síðustu bótahækkun viðbótarlífeyris.

Prósentur →kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölu. 6.1, 2. mgr., b-lið, sem notaðar voru við samningsgerð, haldast óbreyttar.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.“

Þegar tímabundinn lífeyrir er valinn kemur í stað 4. mgr. tölu. 9.3:

„(4) Hagnaðarlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölu. 2. Fyrstu ár tímabundins lífeyris geta →prósentuhlutar í hagnaði tryggingarinnar verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar. Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutir í hagnaði veitum við þér upplýsingar um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra á áður en →tímabundinn lífeyrir hefst.

Fjármagn hagnaðarlutdeildar er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslna iðgjalda (sjá tölu. 2.1, 3. mgr.). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarlutdeild sem fjármagnið er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Eftir upphaf lífeyrisgreiðslna notum við árlega hagnaðarluta tímabundins lífeyris, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölu 6.1 mgr. 2, b-lið, árlega á þeim degi sem lífeyrisgreiðsla hófst, til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan tímabundinn lífeyri (tímabundinn viðbótarlífeyri).

Þú færð tímabundinn viðbótarlífeyri til viðbótar við tímabundinn lífeyri sem tryggður er frá upphafi lífeyris, í fyrsta skipti 1 ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Hver tímabundinn viðbótarlífeyrir á hlut í hagnaði, eins og tímabundni lífeyririnn sjálfur, í gegnum iðgjaldslausan tímabundinn viðbótarlífeyri.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR3: Umsamin ráðstöfun „samanlagðs hagnaðarlífeyris“ við upphaf lífeyristöku

Í stað tölu. 2.2.5 kemur:

„2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Ef samið var um samanlagðan hagnaðarlífeyri fyrir hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku gildir eftirfarandi:

- Samanlagður hagnaðarlífeyrir frá upphafi lífeyristöku kemur til viðbótar við →tryggðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku.
- Samanlagður hagnaðarlífeyrir samanstendur af aukalegum lífeyri, sem ekki er hægt að ábyrgjast, úr þættinum „Ellilífeyrir“, sem og árlegum hækkunum lífeyris, sem ekki er hægt að ábyrgjast, en þær eru ákvarðaðar sem prósentuhlutur af þeim heildarlífeyri sem myndaðist árið á undan úr þættinum „Ellilífeyrir“; árlegar lífeyrishækkunir hefjast í upphafi sjötta árs eftir upphaf lífeyristöku.

Samanlagður hagnaðarlífeyrir getur – í óhagstæðasta tilvik – verið núll.

(1) Samanlagður hagnaðarlífeyrir reiknaður út

Upphæð samanlagðs hagnaðarlífeyris finnum við með því að reikna út muninn á heildarlífeyri og →tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku.

Við reiknum út heildarlífeyri við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstól samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.1 með þeirri dánartíðnitöflu sem ákvörðuð er vegna samanlagðs hagnaðarlífeyris (→töflur) og ávöxtun að teknu tilliti til umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölul. 6.1, b-lið. Þá tökum við mið af árlegum hækkunum lífeyris, en þær er ekki hægt að ábyrgjast. Dánartíðnitöfluna (→töflur) og ávöxtunina sem ákvarðaðar voru fyrir samanlagðan hagnaðarlífeyri er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar.

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ felur samanlagður hagnaðarlífeyrir einnig í sér eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Hlutfall samanlagðs eftirlífendalífeyris og, ef svo á við, samanlagðs lífeyris munaðarlausra af heildarlífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“ er í samræmi við hlutfall tryggðs lífeyris við upphaf lífeyristöku hverju sinni.

(2) Breytingar á reikniforsendum samanlagðs hagnaðarlífeyris

Ef dánartíðnitafla (→töflur) eða ávöxtun, sem ákvarðaðar voru og eiga við um samanlagðan hagnaðarlífeyri innan ramma árlegrar hagnaðaryfirlýsingar (sjá tölul. 2.2.2), breytast

- geta árlegar lífeyrishækkunir framvegis orðið hærrí eða lægri en fram að því, eða jafnvel fallið niður og
- getur upphæð samanlagðs hagnaðarlífeyris aukist eða skerst.

Við byrjun lífeyrisgreiðslu og við allar síðari breytingar upplýsum við þig um upphæð áður nefnds aukalegs lífeyris og prósentuhlut lífeyrishækkunar.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.“

Breyting ZR4: Tryggingin fellur undir hópsamning.

Orðin „trygging“ og „samningur“ eiga við um einstakar (hluta-)tryggingar en ekki hópsamninga. Þetta á einkum við þegar um er að ræða tryggingabætur og seinkun.

Í stað þriðja textaliðar í 2. mgr. tölul. 1.1, kemur:

„Ef útreiknaður lífeyrir við upphaf lífeyristöku er lægri en tryggður lágmarkslífeyrir sem nefndur er í tryggingarskírteininu greiðum við tryggðan lágmarkslífeyri.“

Í stað þriðja textaliðar í 3. mgr. tölul. 1.1, kemur:

„Ef iðgjöld eru greidd samkvæmt upprunalegu samkomulagi greiðist við upphaf lífeyristöku →bótahöfuðstóll úr þættinum

„Ellilífeyrir“ og er að lágmarki tryggður höfuðstóll sem er skilgreindur til myndunar lífeyris samkvæmt 1. mgr. í tryggingarskírteininu. Tryggður höfuðstóll felur í sér að minnsta kosti →tryggðan prósentuhlut fyrir samtölu ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar. Við getum ekki ábyrgst →bótahöfuðstól sem er hærrí en tryggður höfuðstóll.“

Í stað síðustu setningar, 3. mgr. tölul. 1.1, kemur:

„Við tilgreinum umsamda →tryggða prósentuhlutinn í tryggingarskírteininu.“

Breyting ZR5: Tryggingin fellur undir starfgreinasjóð.

Í stað 3. til 5. mgr. tölul. 3.1 kemur:

„(3) Afsal og veðsetning kröfuréttinda

Þú getur líka afsalað þér réttindum þínum eða veðsett réttindi þín samkvæmt samningnum ef slík ráðstöfun er heimil lögum samkvæmt, þó ef svo á við gæti einnig þurft samþykki þriðja aðila.

(4) Skrifleg gögn

Veiting og afturköllun viðtökuréttar (sjá 1. og 2. mgr.) sem og afsal eða veðsetning krafna samkvæmt samningnum (sjá 3. mgr.) öðlast þá og því aðeins gildi gagnvart okkur þegar sá sem hafði þennan rétt hingað til hefur tilkynnt okkur breytinguna skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti). Réttthafi hingað til ert yfirleitt þú. En það geta líka verið aðrir ef þú hefur þegar gert viðeigandi bindandi ráðstafanir.“

Í stað 1. til 4. mgr. tölul. 7.3 kemur:

„(1) Sex mánaða frestur til að koma tryggingavernd á að nýju án áhættumats

Innan 6 mánaða frá því að tryggingin varð iðgjaldsfrí má fara fram á að tryggðar bótageiðslur verði hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfrí, án áhættumats. Forsenda þess er að greiðsla iðgjalds hefjist að nýju samkvæmt 4. mgr.

Endurupptaka iðgjaldsgreiðslu og endurheimt tryggingaverndar er útilokuð ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ og →hinn tryggði er óvinnufær þegar iðgjaldsgreiðslur hefjast að nýju.

(2) Frestur til að koma tryggingavernd á að nýju án áhættumats í foreldraorlofi

Ef tryggingin varð iðgjaldsfrí vegna foreldraorlofs getur fresturinn, milli þess sem tryggingin var gerð iðgjaldsfrí og fram að endurheimt fyrri tryggingarverndar, einnig verið lengri en 6 mánuðir án áhættumats. Í þessu tilvikum verður iðgjaldsgreiðsla þó að eiga sér stað í síðasta lagi innan þriggja mánaða frá lokum foreldraorlofs. Ef foreldraorlofi er skipt niður í marga áfanga þarf að koma tryggingaverndinni á að nýju í hvert sinn, innan þriggja mánaða frá lokum hvers áfanga.

Endurupptaka iðgjaldsgreiðslu og endurheimt tryggingaverndar er útilokuð ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ og →hinn tryggði er óvinnufær þegar iðgjaldsgreiðslur hefjast að nýju.

(3) Almennur frestur til að koma tryggingarvernd á að nýju með áhættumati

Einnig má, þegar 6 mánuðir eru liðnir, en þó aðeins innan 3 ára frá því að tryggingin var gerð iðgjaldsfrí, fara fram á að með endurupptöku iðgjaldsgreiðslu samkvæmt 4. mgr. verði tryggðar greiðslur hækkaðar upp í þá tryggingavernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfrí. Þegar þrjú ár eru liðin frá því að undanþága frá greiðslu iðgjalds tók gildi er ekki lengur hægt að hefja iðgjaldsgreiðslur á ný.

Við getum komið fyrri tryggingarvernd á að nýju ef →hinn tryggði, þegar tryggingarverndin er endurheimt, getur samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.

(4) Möguleikar við endurheimt tryggingaverndar

Til þess að koma á að nýju þeirri tryggingavernd sem gildi áður en undanþága frá greiðslu iðgjalds gekk í gildi má

- greiða iðgjöldin fyrir tímabilið sem var iðgjaldsfrítt, eða
- greiða hærri reglubundin iðgjöld.

Þess í stað má einnig koma tryggingarverndinni á að nýju án þess að koma allri tryggingarverndinni á að nýju eins og hún var fyrir undanþágu frá greiðslu iðgjalds, ef aðeins iðgjaldsgreiðslan hefst á ný. Tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við reiknum nýju iðgjöldin og nýju tryggðu greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 1. mgr., a-lið, tölul. 1.4. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

(5) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ eða þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og hugsanlega „Lífeyrir munaðarlausra“, verður við endurupptöku iðgjaldsgreiðslna til ný uppskipting heildariðgjalds milli iðgjalds til ellilífeyris, iðgjalds til lífeyris vegna óvinnufærni og eftirlifendalífeyris og hugsanlega til lífeyris munaðarlausra.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Töluliður 9.6 fellur brott.

Töluliður 9.7 fellur brott.

Í stað 1. mgr. tölul. 9.8, a-lið, kemur:

„a) Forsendur

- Hægt er að hækka iðgjaldið frá og með þriðja mánuði frá upphafi tryggingarinnar.
- Árlegt iðgjald þáttarins „Ellilífeyrir“ má, að meðtöldum iðgjaldshækkunum, ekki vera hærri en sem nemur 48.000 evrum.
- →Hinn tryggði er ekki eldri en →reiknaðra 67 ára að aldri.
- Hægt er að hækka iðgjald þar til 3 ár eru eftir af →biðtímanum.
- →Viðbótarbiðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.
- Ef samið var um þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ er hækkun iðgjalds útilokuð á meðan iðgjaldsgreiðsluskylda þín fellur niður, að hluta til eða að fullu, vegna óvinnufærni. Hækkanir sem framkvæmdar voru, eftir byrjun þess tíma þegar greiða þarf bætur úr þessum þáttum, en áður en fallist var á óvinnufærni, verða bakfærðar.

Við upplýsum þig um hæstu mögulegu hækkunarupphæð ef óskað er.“

Í tölul. 9.9 bætist við:

„(4) Eingreiðsla viðbótargreiðslu eftir umbreytingu í iðgjaldslausu tryggingu

Iðgjaldslausan tryggðan lágmarkslífeyri tryggingarsamninga sem falla undir starfsgreinasjóð er hægt að hækka með stakri viðbótargreiðslu.

Við framkvæmum ekki áhættumat.

a) Forsendur

- Viðbótargreiðslan verður að fara fram innan 6 mánaða eftir að tryggingu er umbreytt í iðgjaldslausu tryggingu.
- Aðeins er hægt að hækka iðgjaldslausan tryggðan lágmarkslífeyri að því marki sem iðgjaldsbundinn tryggður lágmarkslífeyrir var bundinn á þeim tíma sem undanþága frá iðgjaldsgreiðslum var veitt.

b) Áhrif

- Ef samið var um aðra þætti í iðgjaldslausum tryggingarsamningi þínu helst sambandið milli einstakra þátta óbreytt þótt bætur séu hækkaðar.
- Viðbótargreiðslu er ráðstafað sem einstöku iðgjaldi til hækkunar á tryggðum lágmarkslífeyri og tryggðum höfuðstól. Greiðsluhækkun á tryggðum lágmarkslífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR6: Tryggingin fellur undir starfsgreinasjóð og inniheldur þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni“ eða þáttinn „Lífeyrir vegna óvinnufærni eða örorku“.

Takmörkun lífeyris vegna óvinnufærni sem tilgreind er í 2. mgr. b-lið, undirlið bb í 5. Textaliður um takmörkun þegar um er að ræða „Lífeyri vegna óvinnufærni“ eða „Lífeyrir vegna óvinnufærni eða örorku“ fellur brott.

Breyting ZR7: Tryggingin fellur undir „KinderPolice Perspektive“.

Flutningur á stöðu tryggingaþega til hins tryggða

Hægt er að flytja stöðu tryggingaþega til →hins tryggða þegar hinn tryggði nær átjándra aldursári. Þar með verður →hinn tryggði samningsaðili okkar.

Í stað 1. mgr. tölul. 9.9, a-lið, kemur:

„a) Forsendur

- Hver einstök viðbótargreiðsla skal nema að minnsta kosti 200 evrum.
- Samtala viðbótargreiðslna á einu tryggingarári má í hæsta lagi nema 30.000 evrum.
- →Viðbótarbiðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.“

Í stað 1. mgr. tölul. 9.9, b-lið, kemur:

„b) Frekari skilyrði fyrir umsamdar reglubundnar iðgjaldagreiðslur

Ef þú hefur valið að greiða iðgjöld með reglubundnum hætti gildir eftirfarandi að auki:

- Heildarupphæð viðbótargreiðslna á einu tryggingarári má ekki fara yfir tífalt umsamið iðgjald þáttarins „Ellilífeyrir“ fyrir þetta tryggingarár.
- Fyrstu fjögur árin frá upphafi tryggingar og síðustu fjögur árin fyrir umsamið upphaf lífeyristöku má heildarupphæð viðbótargreiðslna á einu tryggingarári ekki vera hærri en 4.000 evrum.“

Í tölul. 9 bætist við:

„9.14 Hvenær er hægt að semja um „Lífeyri vegna umönnunar barna“?

Ef þú hefur ekki samið um þáttinn „Lífeyrir vegna umönnunar barna“ geturðu bætt honum við síðar meir á →biðtíma. Þegar samið er um lífeyri vegna umönnunar barna er líka samið um þáttinn „Undanþága iðgjaldsgreiðslu ef barnið þarfnast umönnunar“. Að auki getur þú samið um þáttinn „Iðgjaldsundánþága við óvinnufærni eða andlát forsjáradíla“. Við gerum áhættumat áður en samningur er veittur.

(1) Forsendur

- Niðurstöður hins fyrrnefnda áhættumats ákvarða samning um lífeyri vegna umönnunar barns.
- Ef þú vilt semja um þáttinn „Iðgjaldsundánþága við óvinnufærni eða andlát forsjáradíla“ gerum við aukalegt áhættumat fyrir forsjáradíla. Samningurinn veltur á niðurstöðum áhættumats.
- Samningur er gerður innan umsamins iðgjaldatíma.
- Þú tilnefnir einstakling samkvæmt 3. mgr. í tölulíð 3.1 sem bótaþega við lífun eða þú hefur þegar tilnefnt einstakling samkvæmt þessu.

(2) Takmarkanir

- →Hinn tryggði verður að hafa náð að minnsta kosti sex mánaða aldri.
- →Reiknaður aldur →hins tryggða má ekki vera hærri en 16 ár.
- Mánaðarlegur tryggður lífeyrir vegna umönnunar barna má í mesta lagi nema 1.500 evrum.
- Ef samið var um þáttinn „Iðgjaldsundánþága við óvinnufærni eða andlát forsjáradíla“ má →reiknaður aldur tryggðs forsjáradíla ekki vera hærri en 54 ár.
- Hér gilda takmarkanir á lágmarks- og hámarkstíma.

(3) Áhrif

Við reiknum bótagreiðslur fyrir nýumsamda þætti samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Hér ráða tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.

Greiða skal iðgjöld vegna þáttarins „Lífeyrir vegna umönnunar barna“ í samræmi við umsamda lífeyrisgreiðslu vegna þáttarins „Ellilífeyrir“. Ef samið hefur verið um stytt iðgjaldsgreiðslutímabil vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ er iðgjaldsgreiðslutímabil þáttarins „Lífeyrir vegna umönnunar barna“ einnig stytt. Iðgjaldsgreiðslutímabil þáttarins „Lífeyrir vegna umönnunar barna“ er í samræmi við eftirstandandi iðgjaldsgreiðslutímabil þáttarins „Ellilífeyrir“ á samningstíma.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR8: Ekki hefur verið samið um tryggðan hækkandi lífeyri frá upphafi lífeyristöku í tryggingunni en samið var um breyttar dánarbætur frá upphafi lífeyristöku samkvæmt tölulíð 1.3.

Í stað tölul. 1.3 kemur:

„1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?“

Ef → hinn tryggði deyr eftir upphaf lífeyristöku greiðum við heildarhöfuðstólinn sem var til staðar fyrir upphaf lífeyristöku (sjá tölul. 9.2) að frádregnum heildarlífeyrinum sem þegar hefur verið greiddur úr þættinum „Ellilífeyrir“. Heildarellilífeyririnn felur einnig í sér greiðslur úr hagnaðarhlutdeild.

Í stað 1. mgr. tölul. 9.4 kemur:

„(1) Breyting á dánarbótum eftir upphaf lífeyristöku

Í upphafi lífeyristöku er hægt að fara fram á það að dánarbótum eftir upphaf lífeyristöku án áhættumats, sem samið var um samkvæmt tölulíð 1.3, sé skipt út fyrir dánarbætur sem nema margföldum árlegum tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku að frádregnum → tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku sem þegar hefur verið greiddur.

a) Takmarkanir

Hámarksupphæð hinna nýju dánarbóta ræðst meðal annars af eftirfarandi:

- aldri við upphaf lífeyristöku,
- meðallíflíkum og
- ef um tímabundinn lífeyri er að ræða, samkvæmt tölulíð 9.3, af umsömdum lífeyrisgreiðslutíma.

Við veitum upplýsingar um hvaða kosti þú átt ef óskað er.

b) Áhrif

Upphæð ævilangs lífeyris samkvæmt 2. mgr., tölul. 1.1 getur breyst við það að dánarbótum sé breytt.

Tryggðum lágmarkslífeyri breytum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Mögulega þarf að greiða viðbótargreiðslu vegna breyttrar bótagreiðslu. Upphæð viðbótargreiðslunnar reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR9: Umsamið afsal á vali milli greiðslu höfuðstóls í stað lífeyris samkvæmt tölulíð 9.2.

Þær reglugerðir í tryggingarskilmálanum sem vísa til greiðslu heildarhöfuðstóls við umsamið upphaf lífeyris eiga ekki við um trygginguna þína.

Tölulíður 9.2 fellur brott.

Tölulíður 9.3 fellur brott.

Tölulíður 9.10 fellur brott.

Breyting ZR10: Samið hefur verið um sérstakar reikniforsendur fyrir samning sem felur í sér starfsgreinasjóð.

Í stað 1. mgr. tölul. 1.4, a-lið, kemur:

„a) Reikniforsendur við útreikning tryggðra bóta

Á þeim tíma þegar samningurinn er gerður notum við útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri svofelldar reikniforsendur fyrir lífeyristöku:

- dánartíðnitöflu okkar „AZ 2006 R“ (→töflur),
- reiknivextina 0,25 prósent og
- →kostnað vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ (sjá nánar í tölul. 6.1. 2. mgr., b-lið).

Ef samið var um fleiri þætti, auk þáttarins „Ellilífeyrir“, beitung við útreikning á tryggðum greiðslum úr þessum þáttum frekari →töflum sem tilgreindar eru í reglum viðkomandi þátta.“

Í 3. mgr. tölul. 1.4, a-lið, bætist við:

- „sem kveður á um kynbundna dánartíðnitöflu (→töflur).“

Breyting ZR11: Umsamin ráðstöfun hagnaðar fyrir „hækkaðan viðbótarlífeyri“ frá upphafi lífeyristöku

Í stað tölul. 2.2.5 kemur:

„2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Eftir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum „Ellilífeyrir“, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhöpi tryggingin þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar (reglubundnir hagnaðarhlutir).

Upphæð reglubundinna hagnaðarhluta má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölul. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Útreikningur og úthlutun reglubundinna hagnaðarhluta

Upphæð þeirra hagnaðarhluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er ákvörðuð samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við leggjum þá til grundvallar skilgreinda →prósentsuhluti í hagnaði eins og þeir eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölul. 2.2.2) og viðkomandi →reiknistuðul.

Upphæð þeirra hagnaðarhluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er fundin með því að margfalda skilgreindar →prósentur í hagnaði eins og þær eru í gildi á hverjum tíma með viðkomandi →reiknistuðli.

Við úthlutum hagnaðarhlutum árlega í byrjun tryggingarárs og í fyrsta skipti 1 ári eftir að lífeyrisgreiðsla hófst.

→Reiknistuðull árlegrar hagnaðarhlutdeilda er →bótagreiðsluþóll tryggingarinnar, reiknaður að hverju tryggingarári liðnu.

(2) Ráðstöfun árlegra hagnaðarhluta

Árlega hagnaðarhluta þáttarins „Ellilífeyrir“, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölulíð 6.1 mgr. 2, b-lið, notum við árlega á þeim degi sem lífeyrisgreiðsla hófst til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan hækkaðan lífeyri (hækkaðan viðbótarlífeyri). Það sama gildir um hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Hækkaður viðbótarlífeyrir samanstendur af viðbættum hækkuðum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“. Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“, felur hækkaður viðbótarlífeyrir einnig í sér eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tengsl þeirra við lífeyrinn úr þættinum „Ellilífeyrir“ samsvara viðeigandi tengslum við upphaf lífeyristöku. Hækkunarhraði hækkandi viðbótarlífeyris samsvarar umsömdum hækkunarhraða →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku.

Þú færð hækkaða viðbótarlífeyrinn til viðbótar → tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku, í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Hækkaður viðbótarlífeyrir, líkt og → tryggður lífeyrir frá upphafi lífeyristöku, á hlutdeild í hagnaði út frá aukalegri iðgjaldslausri hækkaðri bótageiðslu. Við reiknum hækkaðar bótageiðslur úr hækkuðum viðbótarlífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við útreikning viðbættra bótageiðslna styðjumst við í grundvallaratriðum við reikniforsendur sem hafðar voru til hliðsjónar í upphafi lífeyristöku, sem og prósentur → kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölul. 6.1, 2. mgr., b-lið, sem notaðar voru við samningsgerð.

Ef aðrar reikniforsendur en þær sem lágu til grundvallar við samningsgerð eru í gildi á hækkuðardeggi og snerta útreikning á → bótasjóði í nýjum sambærilegum tryggingum, samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.4, a-lið, vegna ákvarðana eftirlitsfirvalda og/eða opinberra yfirlýsinga Félags þýskra tryggingafræðinga (DAV), getum við sömuleiðis lagt þær til grundvallar við bótahækkun úr hækkuðum viðbótarlífeyri. Ef gildandi reikniforsendur fyrir útreikning á → bótasjóði breytast á ný eftir bótahækkun hækkaðs viðbótarlífeyris getum við við síðari bótahækkun viðbótarlífeyris beitt nýju reikniforsendunum eða lagt áfram til grundvallar þær reikniforsendur sem síðast var beitt við bótahækkun hækkaðs viðbótarlífeyris.

Við greinum þér frá því ef við beitum öðrum reikniforsendum en við upphaf lífeyrisgreiðslu eða við síðustu bótahækkun hækkaðs viðbótarlífeyris.

Prósentur → kostnaðar vegna þáttarins „Ellilífeyrir“ samkvæmt tölul. 6.1, 2. mgr., b-lið, sem notaðar voru við samningsgerð, haldast óbreyttar.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku
Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbrefi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.“

Breyting ZR12: Umsamin ráðstöfun hagnaðar úr „Greiðslu árlega hagnaðarluta“

Í stað tölul. 2.2.5 kemur:

„2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Eftir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum „Ellilífeyrir“, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhópi tryggingin þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar (reglubundnir hagnaðarlutir).

Upphæð reglubundinna hagnaðarluta má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölul. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Útreikningur og úthlutun reglubundinna hagnaðarluta

Upphæð þeirra hagnaðarluta sem ráðstafa skal inn á samninginn er ákvörðuð samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við leggjum þá til grundvallar skilgreinda → prósentuhluti í hagnaði eins og þeir eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölul. 2.2.2) og viðkomandi → reiknistuðul.

Við úthlutum hagnaðarlutum árlega í byrjun tryggingarárs og í fyrsta skipti 1 ári eftir að lífeyrisgreiðsla hófst.

→ Reiknistuðull árlegrar hagnaðarlutdeilda er → bótahöfuðstóll tryggingarinnar, reiknaður að hverju tryggingarári liðnu.

(2) Ráðstöfun árlega hagnaðarluta

Við greiðum árlega hagnaðarluta þáttarins „Ellilífeyrir“ einu sinni á ári á þeim degi sem lífeyristaka hófst. Það sama gildir um hagnaðarluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Við greiðum árlega hagnaðarluta í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslna.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku
Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbrefi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.“

Breyting ZR13: Samið hefur verið um tryggðan hækkað lífeyri frá upphafi lífeyristöku í tryggingunni en ekki var samið um breyttar dánarbætur frá upphafi lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.3.

Í stað 1. mgr. tölul. 1.1 kemur:

„(1) Ævilangur lífeyrir

Ef → hinn tryggði er á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku greiðum við árlega hækkaða upphæð sem nemur tryggðum lífeyri eins og hann er á þeim tímamarki, með því skilyrði að hinn tryggði sé enn á lífi.

Allt eftir því hvernig um var samið greiðum við lífeyrinn mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða einu sinni á ári, og alltaf á fyrsta → virka bankadegi eftir umsamda gjalddaga.

Umsamin árleg hækkan → tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku fer fram í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyris, en aukningin nemur prósentu greiðslna tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá því árinu áður.“

Í stað tölul. 1.3 kemur:

„1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?

(1) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát án þáttarins „Eftirlífendalífeyrir“

Ef → hinn tryggði andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ greiðum við umsamin höfuðstól að frádregnum þeim tryggða lífeyri sem þegar hafði verið greiddur → frá upphafi lífeyristöku. Þeir hlutar → tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku sem myndast með hækkan eru þó ekki dregnir frá. Við greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.

(2) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát og umsamda þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“

Ef sá sem síðast er á lífi (→ hinn tryggði eða → hinn meðtryggði) andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ greiðum við umsamin höfuðstól, að frádreginni einni útborgaðri tryggðri lífeyrisgreiðslu úr þættinum „Ellilífeyrir“, → frá upphafi lífeyristöku, fyrir hvern gjalddaga lífeyrisgreiðslu sem sá sem hefur lifað lengst lifði. Þeir hlutar → tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku sem myndast með hækkan eru þó ekki dregnir frá. Við greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.“

Í stað tölul. 9.3 kemur:

„9.3 Hvenær má velja hækkaðan tímabundinn lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku í stað ævilangs hækkaðs lífeyris?

(1) Tímabundinn hækkaður lífeyrir við umsamið upphaf lífeyristöku

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku getur þú farið fram á að við gerum ráð fyrir tímabundnum hækkuðum lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.1 í stað ævilangs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá þeirri stundu (tímabundinn hækkaður lífeyrir). Þú getur valið hversu lengi lífeyrir skuli greiddur.

Frá upphafi lífeyristöku greiðum við tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri sem nemur →tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku á meðan →hinn tryggði er á lífi, í hæsta lagi út umsamin lífeyrisgreiðslutíma.

(2) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Bæði val tímabundins hækkaðs lífeyris sem og lengd lífeyrisgreiðslutímans eru háð takmörkunum sem ráðast meðal annars af aldri →hins tryggða við upphaf lífeyristöku. Við upplýsum þig nánar um forsendurnar ef óskað er.

(3) Áhrif

- Við reiknum upphæð tímabundins hækkaðs lífeyris út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólunum.
- Tímabundinn hækkaðan lífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar og miðum þá við þær reglur og reikniforsendur sem gert er ráð fyrir við nýja samninga um tímabundinn lífeyri við upphaf lífeyristöku.
- Tryggður lágmarkslífeyrir fellur niður.
- Upphæð samtryggðrar greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur tekið breytingum.
- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ falla þeir niður við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“.

(5) Hagnaðarhlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölul. 2. Fyrstu ár tímabundins lífeyris geta →prósentuhlutar í hagnaði tryggingarinnar verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar. Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutir í hagnaði veitum við þér upplýsingar um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra á áður en tímabundinn lífeyrir hefst.

Fjármagn hagnaðarhlutdeildar er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölul. 2.1, 3. mgr.). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagníð er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Óháð reglum um hagnaðarhlutdeild eftir upphaf lífeyrisgreiðslna í tölul. 2.2.5 greiðum við árlega hagnaðarhluti, sem við notum eftir upphaf lífeyrisgreiðslna, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölulíð 6.1 2. mgr., b-lið, til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri (tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri).

Tímabundinn hækkaður viðbótarlífeyrir samanstendur af viðbættum hækkuðum tímabundnum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“. Hækkunarhraði hækkandi tímabundins viðbótarlífeyris samsvarar umsömdum hækkunarhraða tímabundins lífeyris.

Þú færð tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri til viðbótar við tímabundinn lífeyri sem tryggður er frá upphafi lífeyris, í fyrsta skipti 1 ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Hækkaður tímabundinn viðbótarlífeyrir, líkt og tímabundinn lífeyrir, á hlutdeild í hagnaði út frá aukalegri iðgjaldslausri hækkaðri bótageiðslu. Við reiknum hækkaðar bótageiðslur úr hækkuðum viðbótarlífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.“

Breyting ZR14: Samið hefur verið um tryggðan hækkaðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku í tryggingunni og um breyttar dánarbætur frá upphafi lífeyristöku samkvæmt tölulíð 1.3.

Í stað 1. mgr. tölul. 1.1 kemur:

„(1) Ævilangur lífeyrir

Ef →hinn tryggði er á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku greiðum við árlega hækkaða upphæð sem nemur tryggðum lífeyri eins og hann er á þeim tímamarki, með því skilyrði að hinn tryggði sé enn á lífi.

Allt eftir því hvernig um var samið greiðum við lífeyrinn mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða einu sinni á ári, og alltaf á fyrsta →virka bankadegi eftir umsamda gjalddaga.

Umsamin árleg hækkun →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku fer fram í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyris, en aukningin nemur prósentu greiðslna tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá því árinu áður.“

Í stað tölul. 1.3 kemur:

„1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?

Ef ekki var samið um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og → hinn tryggði deyr eftir upphaf lífeyristöku greiðum við heildarhöfuðstólinn sem var til staðar fyrir upphaf lífeyristöku (sjá tölul. 9.2) að frádregnum heildarlífeyrinum sem þegar hefur verið greiddur úr þættinum „Ellilífeyrir“. Heildarellilífeyririnn felur einnig í sér greiðslur úr hagnaðarhlutdeild. Þeir hlutar →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku sem myndast með hækkun eru þó ekki dregnir frá.“

Í stað tölul. 9.3 kemur:

„9.3 Hvenær má velja hækkaðan tímabundinn lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku í stað ævilangs hækkaðs lífeyris?

(1) Tímabundinn hækkaður lífeyrir við umsamið upphaf lífeyristöku

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku getur þú farið fram á að við gerum ráð fyrir tímabundnum hækkuðum lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.1 í stað ævilangs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá þeirri stundu (tímabundinn hækkaður lífeyrir). Þú getur valið hversu lengi lífeyrir skuli greiddur.

Frá upphafi lífeyristöku greiðum við tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri sem nemur →tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku á meðan →hinn tryggði er á lífi, í hæsta lagi út umsamin lífeyrisgreiðslutíma.

(2) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Bæði val tímabundins hækkaðs lífeyris sem og lengd lífeyrisgreiðslutímans eru háð takmörkunum sem ráðast meðal annars af aldri →hins tryggða við upphaf lífeyristöku. Við upplýsum þig nánar um forsendurnar ef óskað er.

(3) Áhrif

- Við reiknum upphæð tímabundins hækkaðs lífeyris út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólunum.
- Tímabundinn hækkaðan lífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar og miðum þá við þær reglur og reikniforsendur sem gert er ráð fyrir við nýja samninga um tímabundinn lífeyri við upphaf lífeyristöku.
- Tryggður lágmarkslífeyrir fellur niður.
- Upphæð samtryggðrar greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur tekið breytingum.
- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ falla þeir niður við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“.

(5) Hagnaðarhlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölul. 2. Fyrstu ár tímabundins lífeyris geta →prósentuhlutar í hagnaði tryggingarinnar verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar.

Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutar í hagnaði veitum við þér upplýsingar um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra á áður en →tímabundinn lífeyrir hefst.

Fjármagn hagnaðarhlutdeildar er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölul. 2.1, 3. mgr.). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagníð er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Óháð reglum um hagnaðarhlutdeild eftir upphaf lífeyrisgreiðslna í tölul. 2.2.5 greiðum við árlega hagnaðarhluti, sem við notum eftir upphaf lífeyrisgreiðslna, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölulíð 6.1 2. mgr., b-lið, til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri (tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri).

Tímabundinn hækkaður viðbótarlífeyrir samanstendur af viðbættum hækkuðum tímabundnum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“. Hækkunarhraði hækkaðs tímabundins viðbótarlífeyris samsvarar umsömdum hækkunarhraða tímabundins lífeyris.

Þú færð tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri til viðbótar við tímabundinn lífeyri sem tryggður er frá upphafi lífeyris, í fyrsta skipti 1 ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Hækkaður tímabundinn viðbótarlífeyrir, líkt og tímabundinn lífeyrir, á hlutdeild í hagnaði út frá aukalegri iðgjaldslausri hækkaðri bótagreiðslu. Við reiknum hækkaðar bótagreiðslur úr hækkuðum viðbótarlífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.“

Í stað 1. mgr. tölul. 9.4 kemur:

„(1) Breyting á dánarbótum eftir upphaf lífeyristöku

Í upphafi lífeyristöku er hægt að fara fram á það að dánarbótum eftir upphaf lífeyristöku án áhættumats, sem samið var um samkvæmt tölulíð 1.3, sé skipt út fyrir dánarbætur sem nema margföldum árlegum tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku að frádregnum →tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku sem þegar hefur verið greiddur. Þeir hlutar →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku sem myndast með hækkuðum eru þó ekki dregnir frá.

a) Takmarkanir

Hámarksupphæð hinna nýju dánarbóta ræðst meðal annars af eftirfarandi:

- aldri við upphaf lífeyristöku,
- meðallíflíkingum og
- ef um tímabundinn lífeyri er að ræða, samkvæmt tölulíð 9.3, af umsömdum lífeyrisgreiðslutíma.

Við veitum upplýsingar um hvaða kosti þú átt ef óskað er.

b) Áhrif

Upphæð ævilangs lífeyris samkvæmt 2. mgr., tölul. 1.1 getur breyst við það að dánarbótum sé breytt.

Tryggðum lágmarkslífeyri breytum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Mögulega þarf að greiða viðbótargreiðslu vegna breyttrar bótagreiðslu. Við reiknum upphæð viðbótargreiðslunnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR15: Ekki hefur verið samið um tryggðan hækkaðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku í tryggingu sem fellur undir starfsgreinasjóð.

Í 2. mgr. tölul. 9.4, a-lið og 1. mgr. tölul. 9.6 bætist við:

- „Ekki var valinn tímabundinn hækkaður lífeyrir samkvæmt 2. mgr. tölul. 9.14.“

Í 2. mgr. tölul. 9.5 bætist við:

- „Ef þú vilt bæta við eftirlifendalífeyrisþætti er skilyrði að þú hafir ekki valið hækkaðan tímabundinn lífeyri samkvæmt 2. mgr. tölul. 9.14.“

Í tölul. 9 bætist við:

„9.14 Hvenær má velja hækkaðan lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri við upphaf lífeyristöku?

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku getur þú samið um hækkaðan tryggðan lífeyri sem nemur þeirri upphæð sem var til staðar við upphaf lífeyristöku.

(1) Hvaða bætur greiðum við frá upphafi lífeyristöku?

Ef →hinn tryggði er á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku greiðum við árlega hækkaða upphæð sem nemur tryggðum lífeyri eins og hann er á þeim tímapunkti, með því skilyrði að hinn tryggði sé enn á lífi.

Allt eftir því hvernig um var samið greiðum við lífeyrinn mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða einu sinni á ári, og alltaf á fyrsta →virka bankadegi eftir umsamda gjalddaga.

Umsamin árleg hækkan →tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku fer fram í fyrsta skipti einu ári eftir upphaf lífeyris, en aukningin nemur prósentu greiðslna tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá því árinu áður.

a) Forsendur

Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.

b) Áhrif

- Upphæð tímabundins hækkaðs lífeyris reiknum við út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólunum. Við reiknum hækkaðan lífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Hér gilda reglugerðir reikniforsendur sem við notum við upphaf lífeyristöku þegar gera skal nýja sambærilega samninga um lífeyristryggingu með tafarlausu upphafi lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.4, mgr. 3, a-lið.
- Við breytum tryggðum lágmarkslífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar með tilliti til tryggðra lífeyrishækkana. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.
- Ef samið var um þáttinn „Eftirlifendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ breytum við tryggðum lágmarkseftirlifendalífeyri og mögulega tryggðum lágmarkslífeyri munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar í samræmi við tryggðar lífeyrishækkningar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.
- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.
- Ráðstöfun árlegra hagnaðarhluta við upphaf lífeyristöku getur breyst.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Tímabundinn hækkaður lífeyrir

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku, ef samið var um hækkaðan tryggðan lífeyri við upphaf lífeyristöku, geturðu farið fram á að við greiðslu hækkaðs árlegs tryggðs ævilífeyris frá upphafi lífeyristöku greiðum við hækkaðan lífeyri aðeins tímabundið, samkvæmt tölul. 1 (tímabundinn hækkaður lífeyrir). Þú getur valið hversu lengi lífeyrir skuli greiddur.

Frá upphafi lífeyristöku greiðum við tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri sem nemur →tryggðum lífeyri við upphaf

Lífeyristöku á meðan →hinn tryggði er á lífi, í hæsta lagi út umsaminn lífeyrisgreiðslutíma.

a) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Bæði val tímabundins hækkaðs lífeyris sem og lengd lífeyrisgreiðslutímans eru háð takmörkunum sem ráðast meðal annars af aldri →hins tryggða við upphaf lífeyristöku. Við upplýsum þig nánar um forsendurnar ef óskað er.

b) Áhrif

- Við reiknum upphæð tímabundins hækkaðs lífeyris út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólnum.
- Tímabundinn hækkaðan lífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar og miðum þá við þær reglur og reikniforsendur sem gert er ráð fyrir við nýja samninga um tímabundinn lífeyri við upphaf lífeyristöku.
- Tryggður lágmarkslífeyrir fellur niður.
- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn „Eftirlífendalífeyrir“ og, ef svo á við, þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ falla þeir niður við upphaf lífeyristöku úr þættinum „Ellilífeyrir“.

d) Hagnaðarhlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði samkvæmt tölul. 2. Fyrstu ár tímabundins lífeyris geta →prósentuhlutar í hagnaði tryggingarinnar verið frábrugðnir þeim prósentuhlutum í hagnaði sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar. Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutir í hagnaði veitum við þér upplýsingar um upphæð eigin prósentuhluta í hagnaði og tímabilið sem þú aflar þeirra á áður en →tímabundinn lífeyrir hefst.

Fjármagn hagnaðarhlutdeildar er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölul. 2.1, 3. mgr.). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagníð er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Óháð reglum um hagnaðarhlutdeild eftir upphaf lífeyrisgreiðslna í tölul. 2.2.5 greiðum við árlega hagnaðarhluti, sem við notum eftir upphaf lífeyrisgreiðslna, að frátöldum frádrætti vegna umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölulíð 6.1 2. mgr., b-lið, til að fjármagna aukalega iðgjaldsfrían tryggðan tímabundinn hækkaðan lífeyri (tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri).

Tímabundinn hækkaður viðbótarlífeyrir samanstendur af viðbættum hækkuðum tímabundnum lífeyri úr þættinum „Ellilífeyrir“. Hækkunarhraði hækkandi tímabundins viðbótarlífeyris samsvarar umsömdum hækkunarhraða tímabundins lífeyris.

Þú færð tímabundinn hækkaðan viðbótarlífeyri til viðbótar við tímabundinn lífeyri sem tryggður er frá upphafi lífeyris, í fyrsta skipti 1 ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslunnar.

Hækkaður tímabundinn viðbótarlífeyrir, líkt og tímabundinn lífeyrir, á hlutdeild í hagnaði út frá aukalegri iðgjaldslausri hækkaðri bótagreiðslu. Við reiknum hækkaðar bótagreiðslur úr hækkuðum viðbótarlífeyri samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.“

Breyting ZR16: Tryggingin fellur undir hópsamning og samið hefur verið um ráðstöfun hagnaðar fyrir „uppgjör“ fyrir upphaf lífeyristöku.

Svo lengi sem iðgjöld eru greidd gildir eftirfarandi í stað reglnanna í 2. mgr. tölul. 2.2.3:

„Daglegir hagnaðarhlutar úr þættinum „Ellilífeyrir“ að fráðregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölul. 6.1, a-lið, hækka →bótahöfuðstól þáttarins „Ellilífeyrir“.

Í byrjun hvers tryggingarárs, þó fyrst í byrjun annars tryggingarárs, könnum við hvort hægt sé að hækka tryggða höfuðstólinn sem er að minnsta kosti til ráðstöfunar í lok →biðtímans.

Til þess þarf að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- →Bótahöfuðstóll þáttarins „Ellilífeyrir“ er að minnsta kosti jafnhár og →tryggði prósentuhlutinn fyrir samtölu greiddra ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um við lok samningsgerðar að viðbættum hækkuðum á tryggða höfuðstólnum, ef við á.
- Samtala →bótahöfuðstóls þáttarins „Ellilífeyrir“ og ógreiddra ellilífeyrisiðgjalda sem samið var um, að fráðregnum →kostnaði sem prósentur af iðgjaldi skv. tölul. 6.1, mgr. 1 a) og 2 a), er að minnsta kosti jafnhá og tryggður höfuðstóll ellilífeyrisþáttarins að viðbættum hækkuðum, ef við á.

Ef þessi skilyrði eru fyrir hendi notum við

- þá daglegu hagnaðarhluta þáttarins „Ellilífeyrir“ sem úthlutað var á liðnu tryggingarári, að fráðregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt 2. mgr. tölul. 6.1, a-lið, og
- þá árlegu hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta, eftir því hvernig greiðslum er háttað, ýmist til útreiknings með reglubundnum iðgjöldum eða færur það inn á iðgjaldsreikning samningsaðila honum til tekna.“

Breyting ZR18: Samið hefur verið um tryggingu með sérstakri gjaldskrá og sameiginlegum eftirlífendalífeyri.

Í 2. mgr. tölul. 1.1 bætist við:

„Ef →hinn tryggði var ekki giftur eða í skráðri sambúð við upphaf lífeyristöku og ef samið var um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ reiknum við upphæð ævilífeyris út frá þættinum „Ellilífeyrir“ sem og upphæð lífeyris munaðarlausra við upphaf lífeyristöku samkvæmt setningum 3 til 5, þó án eftirlífendalífeyris.“

Ef →hinn tryggði var ekki giftur eða í skráðri sambúð við upphaf lífeyristöku og ef ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ reiknum við upphæð ævilífeyris út frá þættinum „Ellilífeyrir“ samkvæmt setningum 1 til 2.“

Í 3. mgr. tölul. 1.1 bætist við:

„Ef →hinn tryggði var ekki giftur eða í skráðri sambúð við upphaf lífeyristöku og ef samið var um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ er samsetning heildarhöfuðstólsins eins og lýst er í setningum 1 og 2, en þó án hlutanna sem snerta eftirlífendalífeyri.“

Ef →hinn tryggði var ekki giftur eða í skráðri sambúð við upphaf lífeyristöku og ef ekki var samið um þáttinn „Lífeyrir munaðarlausra“ er samsetning heildarhöfuðstólsins aðeins eins og lýst er í setningu 1.“

Tölulíður 9.4 fellur brott.

B-hluti – Skyldur sem gilda um alla þætti

Hér er að finna mikilvægar skyldur og skuldbindingar sem gilda um fleiri en einn þátt. Frekari skyldur og skuldbindingar er að finna í A-hluta. Reglur B-hluta gilda um allan samninginn svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

1. Tilkynningaskylda fyrir samningsgerð

Hvað felst í tilkynningaskyldu fyrir samningsgerð?

(1) Tilkynningaskylda

a) Viðfangsefni tilkynningaskyldu

Aður en þú gefur samningsyfirlýsingu þína er þér skylt að segja til um allar aðstæður, sem hafa áhrif á áhættu sem þér eru kunnar og við höfum spurt um í textaformi, sannleikanum samkvæmt og undandráttaarlaust. Aðstæður sem hafa áhrif á áhættu eru aðstæður sem skipta máli fyrir ákvörðun okkar um að gera samning yfirhöfuð eða með umsömdu efni.

Tilkynningaskyldan gildir einnig um þær spurningar varðandi aðstæður sem hafa áhrif á áhættu, sem við spyrjum um í textaformi eftir samningsyfirlýsingu þína, en fyrir samþykkt samnings.

b) Tilkynningaskylda hins tryggða

Ef tryggja á annan einstakling en þig er hann, auk þín, ábyrgur fyrir sönnum og undandráttalausum svörum við spurningunum í textaformi.

c) Ætluð vitneskja þriðju aðila

Ef annar aðili svarar fyrir þína hönd spurningunum um aðstæður sem hafa áhrif á áhættu, gefum við okkur að þér sé kunnugt um vitneskju og sviksamlegan ásetning þessa aðila.

(2) Óæskileg réttaráhrif þess að brjóta gegn tilkynningaskyldu

a) Réttur okkar þegar brotið er gegn tilkynningaskyldu

Afleiðingar brots gegn tilkynningaskyldu koma fram í 19. til 22. gr. þýskra laga um tryggingarsamninga (VVG). Á þeim forsendum sem þar eru tilgreindar getum við

- rift samningnum,
- verið laus undan greiðsluskyldu,
- sagt samningnum upp,
- breytt samningnum eða
- véfengt hann vegna sviksamlegrar blekkingar.

Réttur okkar til riftunar, uppsagnar eða breytinga gildir aðeins ef við höfum bent þér á afleiðingar brota gegn tilkynningaskyldu með sérstakri tilkynningu á textaformi.

Við afsöllum okkur þeim rétti sem við eigum tilkall til samkvæmt 19. gr. laga um tryggingarsamninga (VVG) að mega breyta samningi og segja honum upp, ef brot gegn tilkynningaskyldu er ekki af þínum völdum.

b) Endurkaupsvirði og frádráttur við riftun eða vefengingu

Ef við riftum samningnum eða vefengjum samninginn vegna sviksamlegra blekkinga greiðum við endurkaupsvirðið sem yrði einnig greitt við riftun af þinni hálfu. Þetta gildir svo framarlega sem þú átt tilkall til endurkaupsvirðis við uppsögn. Af þessari upphæð reiknum við frádrátt. Í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ er tilgreint hversu hár frádrátturinn er. Þar eru ástæður frádráttar sömuleiðis útskýrðar. Frádrátturinn er leyfður ef hann er hæfilegur. Ef ágreiningur er um hvað telst hæfilegt þurfum við að gera grein fyrir því og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfelli eigi frádráttur alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádráttur niður eða við lækkum hann í síðara tilvikinu, eftir því sem við á.

c) Frestur til að beita rétti okkar

Réttur okkar til að rifta, segja upp og breyta samningi fellur niður ef liðin eru meira en 5 ár frá samningsgerð. Þetta á ekki við ef við fáum vitneskju um brot gegn tilkynningaskyldu í gegnum bótamál sem upp kom fyrir lok þessa frests. Frestur samkvæmt 1. setningu nemur 10 árum, ef brotið var gegn tilkynningaskyldu af ásettum ráði eða sviksamlega.

Réttur okkar til vefengingar vegna sviksamlegrar blekkingar fellur niður ef liðin eru tólf ár frá því að samningsyfirlýsing var afhent.

(3) Réttur þinn til uppsagnar við breytingu á samningi

Ef við hækkum iðgjaldið um meira en 10 prósent við breytingu á samningi, eða útilokum tryggingarvernd við aðstæður sem okkur var ekki tilkynnt um, má segja samningnum upp samkvæmt 6. mgr. 19. gr. laga um tryggingarsamninga (VVG).

(4) Tryggingarvernd aukin eða endurheimt

Málgreinar 1 til 3 gilda að sama skapi ef tryggingavernd er aukin eða endurheimt eftir á þannig að nýtt áhættumat sé nauðsynlegt.

(5) Krafist er skriflegra gagna

Krafist er skriflegra gagna þegar beita á rétti til riftunar, uppsagnar, vefengingar eða breytingar á samningi. Símbref eða tölvupóstur uppfylla ekki kröfu um skrifleg gögn.

(6) Umboð til móttöku

Hafirðu ekki tilnefnt neinn annan sem umboðsmann telst bótaþegi hafa umboð til þess að taka við yfirlýsingu frá okkur að þér látnum/látinni.

Ef enginn bótaþegi er fyrir hendi eða ekki reynist unnt að hafa uppi á aðsetri hans getum við litið svo á að eigandi tryggingarskráteinisins hafi umboð til að taka við yfirlýsingunni.

2. Skyldur sem snerta greiðslu iðgjalds

Í þessum hluta er fjallað um:

2.1 Hvers ber að gæta við greiðslu iðgjalds?

2.2 Hvað gildir ef fyrsta iðgjald eða eingreiðsla er ekki greidd á réttum tíma?

2.3 Hvað gildir ef framhaldsiðgjald er ekki greitt á réttum tíma?

2.1 Hvers ber að gæta við greiðslu iðgjalds?

(1) Greiðslutímabil

Iðgjald af tryggingunni skal greiða

- í einu lagi eða
- með reglubundnum iðgjöldum fyrir hvert umsamið greiðslutímabil. Í því tilviki og eftir því hvernig um samdist er greiðslutímabil einn mánuður, ársfjórðungur, hálf ár eða eitt ár. Þetta er tilgreint í tryggingarskráteininu. Iðgjöldin eru reiknuð út miðað við umsamið greiðslutímabil. Tryggingartímabil (12. gr. þýskra laga um tryggingarsamninga – VVG) samsvarar þannig umsömdu greiðslutímabili.

(2) Gjaldldagi iðgjalds

a) Fyrsta iðgjald eða eingreiðsla

Fyrsta iðgjald eða eingreiðsla skal greiða tafarlaust eftir gerð samningsins. Ef samið var um það okkar í millum að tryggingavernd skuli ekki hefjast fyrr en síðar, gjaldfellur iðgjaldið ekki fyrr en að því kemur.

b) Framhaldsiðgjöld

Framhaldsiðgjöld gjaldfalla fyrsta dag hvers mánaðar í hverju umsömdu greiðslutímabili hafi ekki verið um annað samið.

(3) Greitt á tilskildum tíma

Iðgjald er greitt á réttum tíma ef þú gerir tafarlaust allt á gjaldldaga til þess að iðgjaldið berist okkur.

Ef samið var um að iðgjald skyldi greitt með skuldfærslu (sjá 5. mgr.) telst greiðslan innt af hendi á réttum tíma ef

- við getum innheimt iðgjaldið á gjaldldaga og
- eigandi reiknings mótmælir ekki réttmætri innheimtu.

Ef ekki reyndist unnt að innheimta gjaldfallið iðgjald, án þess að þú eigir sök á því, telst greiðslan þá líka innt af hendi á réttum tíma ef hún fer fram tafarlaust eftir að við höfum hvatt þig skriflega til að greiða iðgjaldið (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti).

(4) Áhætta við millifærslu

Sending iðgjalds fer fram á þína ábyrgð og á þinn kostnað.

(5) Greitt með skuldfærslubeiðni

a) SEPA-skuldfærsluheimild

Ef skuldfæra skal iðgjald af reikningi (skuldfærslukerfi) verður að veita okkur til þess SEPA-skuldfærsluheimild.

b) Mánaðarleg iðgjöld

Mánaðarleg iðgjöld skal greiða í skuldfærslukerfi.

c) Afleiðingar misheppnaðrar skuldfærslu

Ef við getum ekki innheimt gjaldfallið iðgjald og berir þú ábyrgð á því,

- getum við framvegis farið fram á það að greiðslur fari aðeins fram utan skuldfærslukerfisins;
- er okkur heimilt að breyta mánaðarlegu greiðslutímabili í ársfjórðungslegt greiðslutímabil.

Að öðru leyti gilda reglur um vanskil (sjá tölul. 2.2 og 2.3).

2.2 Hvað gildir ef fyrsta iðgjald eða eingreiðsla er ekki greidd á réttum tíma?

(1) Tryggingarvernd stefnt í hættu

Upphaf tryggingarverndar er háð því að iðgjald sé greitt á réttum tíma (sjá C-hluta, tölul. 1). Ef fyrsta iðgjald eða eingreiðsla er ekki greidd á réttum tíma í skilningi 2. mgr., a-lið, tölul. 2.1 hefst tryggingarverndin fyrst frá þeim tíma þegar iðgjaldið er greitt. Okkur er ekki skylt að greiða fyrir bótamál sem koma upp í millitíðinni, nema hægt sé að sýna okkur fram á að greiðslufallið var ekki þér að kenna.

Við getum aðeins nýtt rétt okkar til að greiða ekki bætur ef við höfum ekki bent þér á réttaráhrif þess að greiða ekki iðgjaldið, með sérstakri tilkynningu í textaformi (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) eða skýrri ábendingu í tryggingarskráeinu.

(2) Riftunarréttur okkar

Ef þú greiðir fyrsta iðgjald eða eingreiðslu ekki á réttum tíma getum við rift samningnum svo lengi sem þú hefur ekki innt greiðsluna af hendi. Riftunarrétturinn er útilokaður ef sannað er að þú berir ekki ábyrgð á greiðslufallinu.

2.3 Hvað gildir ef framhaldsiðgjald er ekki greitt á réttum tíma?

(1) Vanskil

Ef framhaldsiðgjald er ekki greitt á tilskyldum tíma í skilningi 2. mgr., b-lið, tölul. 2.1 er það komið í vanskil án frekari greiðsluáskorana. Þá eigum við rétt á að krefjast endurgreiðslu þess tjóns sem af vanskilunum hlaut.

Þú lendir ekki í vanskilum ef þú berð ekki ábyrgð á greiðslufallinu.

(2) Frestir

Ef þú greiðir framhaldsiðgjald ekki á réttum tíma getum við sett þér gjaldfrest í textaformi (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) á þinn kostnað. Greiðslufresturinn verður að vera að minnsta kosti tvær vikur.

(3) Tryggingarvernd fellur niður eða skerðist ef frestur líður án árangurs

Í tryggingartilvikum sem upp koma eftir að veittur gjaldfrestur er liðinn fellur tryggingarvernd niður eða skerðist, ef

- greiðsla iðgjalds, vaxta eða kostnaðar er enn í vanskilum þegar tryggingartilvik kemur upp og
- við höfum bent þér á þessi réttaráhrif um leið og fresturinn var veittur.

(4) Réttur okkar til uppsagnar ef frestur líður án árangurs

Ef greiðsla iðgjalds, vaxta eða kostnaðar er enn í vanskilum þegar veittur gjaldfrestur er á enda getum við sagt samningnum upp án uppsagnarfrests. Skilyrði þessa er að

við höfum bent þér á réttaráhrifin um leið og frestur var veittur.

Við getum lýst yfir uppsögn um leið og frestur er veittur. Ef greiðslan er enn í vanskilum þegar fresturinn er liðinn tekur uppsögn sjálfkrafa gildi. Við bendum skilmerkilega á þetta við uppsögn.

(5) Samningur heldur áfram ef upphæðin sem greiðsluáskorunin snerist um greidd eftir á

Uppsögn okkar er ógild og samningurinn heldur áfram ef upphæðin sem greiðsluáskorunin snerist um er greidd innan eins mánaðar. Þessi eins mánaðar frestur hefst um leið og uppsögnin eða, ef uppsögn tók gildi um leið og fresturinn, þegar greiðslufrestur rennur út.

Fyrir bótamál sem koma upp milli þess að gjaldfrestur er liðinn og eftirgreiðsla er innt af hendi fellur tryggingarverndin niður eða skerðist.

3. Frekari samstarfsskyldur

Hverjar eru aðrar samstarfsskyldur þínar?

(1) Skylda til að láta í té nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn

Ef lagalegar reglur skylda okkur til að afla upplýsinga og gagna um tryggingu þína og tilkynna um þau verður þú að láta okkur í té tafarlaust (sem merkir án sagnæmrar tafar) nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn við samningsgerð eða þegar eftir því verður leitað. Þetta á einnig við ef breytingar verða síðar meir á þeim upplýsingum, gögnum og fylgigögnum sem þú lést í té við samningsgerð eða þegar eftir því var leitað.

Ef þriðji aðili á réttindi byggð á samningnum og ef staða hans varðandi gagnaöflun og tilkynningar er einnig afgerandi á samstarfsskylda þín sömuleiðis við um slíkt.

(2) Nauðsynlegar upplýsingar

Nauðsynlegar upplýsingar í skilningi 1. mgr. eru til dæmis aðstæður sem geta verið afgerandi við mat á persónulegu skattalegu lögheimili þínu, skattalegu lögheimili þriðju aðila sem eiga kröfu á grundvelli samningsins, sem og skattalegu lögheimili þess sem tekur við bótagreiðslunum. Þar veiga þýngst þýsk og erlend skattaleg lögheimili, auðkennisnúmer gagnvart skatti, fæðingardagur, fæðingarstaður og lögheimili.

(3) Lögboðið samstarf vegna tilkynningaskyldu vanrækt

Ef við sem tryggjandi lútum lögboðinni tilkynningaskyldu þurfum við að tilkynna nauðsynlegar upplýsingar í skilningi 2. mgr. til innlendra og erlendra skattýfirvalda. Ef þú lætur okkur nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn ekki í té eða ekki á tilskyldum tíma verður þú að gera ráð fyrir að við tilkynnum innlendum og erlendum skattýfirvöldum um samningsgögn þín, óháð því hvort skattalegt lögheimili erlendis sé fyrir hendi eða ekki.

Ef þú rækir ekki samstarfsskyldur þínar samkvæmt 1. og 2. mgr. er okkur heimilt að halda eftir bótagreiðslum. Þetta á við þar til okkur hafa verið veittar þær upplýsingar sem við þörfumst til að geta staðið við lagaskyldur okkar.

4. Breytingar á B-hluta

Samið hefur verið um eina eða fleiri af eftirfarandi breytingum á samningnum þínum.

Sjá má umsamdar breytingar sem snerta samninginn þinn í tryggingarskráeinu eða tryggingarsamningnum.

Eftirfarandi gildir um einstakar breytingar:

Breyting B1: Tryggingin fellur undir starfsgreinasjóð.

Ef um mánaðarlegar iðgjaldsgreiðslur er að ræða er einnig hægt að semja um að greiðslan verði ekki gerð með skuldfærslu. Töluliður 2.1 málsgrein 3, setningar 2 og 3, sem og málsgrein 5 falla brott.

Breyting B2: Tryggingin fellur undir hópsamning.

Ef um hópsamninga er að ræða gilda áður nefnd réttaráhrif tölul. 2.2 og 2.3 við vanskil vegna hópsamnings, jafnvel þó aðeins sé um að ræða hluta afgang.

C-hluti – Almennar reglur

Reglur C-hluta gilda um allan samninginn, svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

1. Upphaf tryggingarverndar

Hvenær hefst tryggingarverndin?

(1) Grundvallarregla

Tryggingarverndin hefst með lokum samningsgerðar en þó ekki fyrir þann tíma sem tilgreindur er í tryggingarskírteininu.

Tryggingarverndin hefst því aðeins á tilgreindum tíma að þú hafir greitt fyrsta iðgjald eða eingreiðslu á réttum tíma í skilningi 2. mgr., a-lið, tölul. 2.1 í B-hluta. Ef þú greiðir iðgjaldið ekki á réttum tíma hefst tryggingarverndin ekki fyrir en frá þeim tíma þegar þú greiðir iðgjaldið (sjá 1. mgr. tölul. 2.2 í B-hluta).

Við greiðum ekki bætur vegna tryggingartilvika sem upp koma fyrir upphaf tryggingarverndar.

(2) Tryggingarvernd aukin

Ef tryggingarvernd er aukin eftir á gildir 1. mgr. einnig um þessa aukningu tryggingarverndar.

2. Tryggingarskírteini

Hvaða merkingu hefur tryggingarskírteini?

(1) Eigandi

Við getum litið svo á að eigandi tryggingarskírteinisins hafi heimild til að ráðstafa réttindum samkvæmt tryggingarsamningnum, sérstaklega að taka við bótum. En við getum farið fram á það að eigandi tryggingarskírteinisins sanni okkur rétt sinn.

(2) Sönnun á ráðstöfunarrétti

Ef bótaþegi hefur veitt öðrum eða afturkallað viðtökurétt eða afsalað sér eða veðsett kröfur þurfum við eingöngu að viðurkenna staðfestingu á þessum rétti frá eiganda tryggingarskírteinis ef sá sem hafði þennan rétt hingað til hefur tilkynnt okkur um breytinguna skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti).

3. Þýskur réttur

Hvaða réttur gildir um samninginn?

Um samning þennan gildir þýskur réttur.

4. Viðtakendur kvartana

Hvert er hægt að beina kvörtunum?

Eftirfarandi möguleikar eru í boði til að leggja fram kvörtun:

(1) Kvartanir til okkar eða tryggingamiðlara

Ef þú ert með umkvörtunarefni skaltu ekki hika við að hafa samband við okkur. Frekari upplýsingar og samskiptaupplýsingar eru á www.allianz.de/service/beschwerde/. Þú getur einnig beint kvörtunum til tryggingamiðlarans þíns.

(2) Kvartanir til umboðsmanns tryggingamála

Einnig er hægt að senda kvörtunarmál til umboðsmanns tryggingamála (póstfang: Versicherungsombudsman.de e. V., Postfach 08 06 32, 10006 Berlin; netfang: beschwerde@versicherungsombudsman.de; vefsvæði: www.versicherungsombudsman.de). Við tökum þátt í gerðardómsmeðferð fyrir þessum gerðardómi. Eingöngu viðskiptavinir (einstaklingar) geta hafið málsmeðferðina. Kröfuupphæð kvörtunar má ekki vera hærri en 100.000 evrur. Þegar um er að ræða kvartanir vegna

tryggingamiðlara eða -ráðgjafa er hægt að snúa sér til umboðsmannsins, óháð upphæð kröfunnar.

Umboðsmaðurinn svarar öllum kvörtunarefnum og leggur fram sáttatillögur í viðkomandi tilvikum. Ef umboðsmaðurinn dæmir þér í hag erum við bundin þeirri ákvörðun svo framarlega sem kröfuupphæðin fer ekki yfir 10.000 evrur.

Ef þú hefur gert tryggingarsamninginn sem viðskiptavinur eftir rafrænum leiðum (til dæmis í gegnum vefsvæði eða tölvupóst) getur þú einnig nýtt þér vefsvæði fyrir rafrænar úrlausnir ágreiningsmála sem framkvæmdastjórn Evrópusambandsins hefur innleitt (vefsvæði: www.ec.europa.eu/consumers/odr/) til að koma kvörtunarefni þínu á framfæri. Þaðan verður kvörtunin áframsend til umboðsmanns tryggingamála.

(3) Kvartanir til eftirlitsaðila tryggingamála

Eftirlitsaðili okkar sem tryggingafyrirtækis er Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin), Graurheindorfer Str. 108, 53117 Bonn; netfang: poststelle@bafin.de; vefsvæði: www.bafin.de. Einnig er hægt að leggja fram kvartanir til þessa aðila.

(4) Dómstólaleið

Þú hefur alltaf val um að leita til dómstóla með umkvörtunarefni þín.

5. Varnarþing

Hvar er hægt að bera fram kröfur fyrir rétti?

(1) Dómstóll með lögsögu í málshöfðunum þínum á hendur okkur

Þú getur höfðað mál byggt á tryggingarsamningnum eða tryggingarmiðluninni fyrir dómstóli sem hefur lögsögu þar sem við erum með aðsetur eða það útibú sem annast samning þinn. Þú getur einnig höfðað mál fyrir þeim dómstól sem hefur lögsögu þar sem þú átt lögheimili þegar málið er höfðað, eða venjulegt aðsetur ef lögheimili er ekkert.

Ef tryggingaþegi er lögaðili (til dæmis hlutafélag eða félag með takmarkaðri ábyrgð, GmbH) eða sameignarfélag (Personengesellschaft) sem átt getur aðild að málum (til dæmis opið verslunarfélag, Offene Handelsgesellschaft, eða verslunarfélag með mismunandi eignarábyrgð, Kommanditgesellschaft), þá ræðst varnarþing af aðsetri þess.

Ef lög heimila að fleiri varnarþing komi til greina sem ekki er hægt að útiloka með samningum, er einnig hægt að höfða mál þar.

(2) Dómstóll með lögsögu í málshöfðunum okkar á hendur þér

Mál sem byggja á tryggingarsamningnum verðum við að höfða fyrir þeim dómstól sem hefur lögsögu þar sem þú átt lögheimili þegar málið er höfðað, eða venjulegt aðsetur ef lögheimili er ekkert.

Ef ekki er kunnugt um lögheimili þitt eða venjulegan dvalarstað þegar málið er höfðað má höfða mál fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem útibú okkar sem annast samning þinn er eða höfuðstöðvar okkar eru.

Ef tryggingaþegi er lögaðili (til dæmis hlutafélag eða félag með takmarkaðri ábyrgð, GmbH) eða sameignarfélag (Personengesellschaft) sem átt getur aðild að málum (til dæmis opið verslunarfélag, Offene Handelsgesellschaft, eða verslunarfélag með mismunandi eignarábyrgð, Kommanditgesellschaft), þá ræðst varnarþing af aðsetri

þess. Ef aðsetur þess er óþekkt getum við höfðað mál fyrir dómstóli sem hefur lögsögu þar sem við erum með aðsetur eða það útibú sem annast samning þinn.

(3) Varnarþing ef þú býrð utan Evrópusambandsins, Íslands, Noregs eða Sviss

Ef þú flytur heimili þitt eða fast aðsetur til ríkis utan Evrópusambandsins, Íslands, Noregs eða Sviss eftir samningsgerð getum bæði þú og við eingöngu höfðað mál samkvæmt tryggingarsamningnum eða tryggingarmiðluninni fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem höfuðstöðvar okkar eða útibú eru sem annast samning þinn.

6. Fyrning

Hvenær fyrnast kröfur samkvæmt samningnum, lögum samkvæmt?

(1) Fyrningarfrestur og ráðandi lagareglur

Kröfur sem byggja á samningnum fyrnast á þremur árum samkvæmt 195. gr. „Borgaralegrar lögbókar“ (BGB). Nánar um upphaf, lengd og hlé á fyrningu er að finna í 195. til 213. gr. „Borgaralegrar lögbókar“ (BGB).

(2) Fyrningu frestað meðan greiðsluskylda okkar er í athugun

Ef okkur berst krafa samkvæmt samningnum er fyrningu hennar frestað þar til þér eða þeim sem lagði kröfuna fram berst ákvörðun okkar skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi eða tölvupósti).

7. Upplýsingagjöf á samningstímanum

Árlega, frá og með öðru tryggingarári til upphafs bótatímabilsins, færð þú tilkynningu þar sem þú getur skoðað upphæð tryggingabótanna og yfirlit yfir stöðu fjárfestinga þinna undir þættinum „Lífeyrir“.

Þú getur einnig óskað eftir þessum upplýsingum hvenær sem er.

8. Breytingar á C-hluta

Samið hefur verið um eina eða fleiri af eftirfarandi breytingum á samningnum þínum.

Sjá má umsamdar breytingar sem snerta samninginn þinn í tryggingarskírteininu eða tryggingarsamningnum.

Eftirfarandi gildir um einstakar breytingar:

Breyting C1: Tryggingin fellur undir hópsamning.

Í hópsamningum er iðgjald tengt upphafsstofni hópsamningsins.

Breyting C2: Tryggingin fellur undir starfsgreinasjóð.

Töluliður 2, málsgrein 2 fellur brott.

Hugtakaskýringar

Hér verða mikilvæg hugtök skilgreind. Í meginmáli fyrsta þáttar höfum við auðkennt þessi hugtök með „→“. Dæmi:→Tryggingaþegi.

Tryggður lífeyrir frá upphafi lífeyristöku:

Tryggðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku greiðum við frá upphafi lífeyristöku á meðan hinn tryggði er á lífi. Upphæð hans ræðst af heildarhöfuðstól sem fyrir hendi er við upphaf lífeyristöku og ráðandi reikniforsendum á þeim tímapunkti. Hann er að minnsta kosti jafn hár og tryggður lágmarkslífeyrir.

Biðtími:

Biðtíminn er allt tímabilið frá umsömdu upphafi tryggingar til umsamins upphafs lífeyristöku. Hann tekur þar af leiðandi einnig til tímans fram að nýju umsömdu upphafi lífeyristöku, til dæmis þegar bótum er frestað.

Virkir bankadagar:

Virkir bankadagar, einnig nefndir viðskiptadagar, eru þeir dagar þegar lánastofnanir í Þýskalandi eru opnar fyrir almenn viðskipti. Virkir bankadagar eru yfirleitt mánudaga til föstudaga. Helgar og þýskir helgidagar á landsvísu sem og 24.12. og 31.12. eru ekki virkir bankadagar.

Óvinnufærni:

Óvinnufærni er fyrir hendi samkvæmt skilningi skilmála okkar ef hinn tryggði,

- sem afleiðing af sjúkdómi, líkamsáverka eða orkumissi umfram það sem vænta má af aldri hans,
- og samkvæmt læknisvottorði,
- er ófær um að sinna starfi sínu og öðrum athöfnum sem hann hefur sinnt fram til þessa
- og fyrisjáanlega í sex mánuði samfleytt eða ef hann hefur þegar verið óvinnufær í sex mánuði samfleytt.

Matssjóðir:

Þegar fjárfestingar okkar eru metnar geta myndast matssjóðir. Þeir verða til þegar markaðsvirði fjárfestinga er hærra en verðgildið sem fjárfestingarnar eru bókfærðar á í efnahagsreikningi. Matssjóðir tryggja öryggi og gera það mögulegt að jafna út skammtímasveiflur á fjármagnsmörkuðum.

Reiknistuðull:

Við lýsingu á reiknistuðlum þeim sem prósentuhluti í hagnaði vísar til hverju sinni, notum við hugtök úr tryggingastærðfræðinni. Reiknistuðlarnir ráðast einkum af tryggingarþættinum, aldri hins tryggða, upphafi lífeyristöku og upphæð tryggðs höfuðstóls. Reiknistuðlarnir eru fundnir samkvæmt viðurkenndum reglum tryggingastærðfræðinnar.

Bótahöfuðstóll:

Bótahöfuðstóll tryggingarinnar er reiknaður út samkvæmt viðurkenndum reglum tryggingastærðfræðinnar út frá forsendum iðgjaldaútreiknings. Hann er grundvöllur að endurkaupsvirði, heildarhöfuðstól og hlutdeild í matssjóðum.

Framlag í bótasjóð:

Tryggingarfélagum ber lagaleg skylda til að mynda bótasjóði vegna skuldbindinga gagnvart tryggingaþegum. Bótasjóðir samsvara þeirri upphæð sem þarf að vera fyrir hendi svo hægt sé, ásamt væntanlegum tryggingaiðgjöldum, að fjármagna tryggðar tryggingargreiðslur. Bótasjóðir eru reiknaðir út samkvæmt ákvæðum 341. gr. e og f í verslunarlögum (HGB) og bótasjóðsreglugerð.

Örorka:

Ef hinn tryggði er opinber starfsmaður sem þarf að hætta á

- vinnumarkaði vegna almennrar örorku og
- fær áfram lífeyri vegna örorku samkvæmt lögum um eftirlaun opinberra starfsmanna er um að ræða örorku í skilningi þessara tryggingarskilmála. Í því tilviki skiptir ekki máli hvort hinn tryggði stundar annað starf.

Örorka í skilningi þessara tryggingarskilmála liggur einnig fyrir ef hinn tryggði er opinber starfsmaður sem er sagt upp

- vegna almennrar örorku
- og veikindi hins tryggða sem leiddu til örorku og uppsagnar haldast óbreytt eða halda áfram að þróast og
- og hinn tryggði stundar ekkert annað starf sem samsvarar fyrri ævistarfi.

Tryggður prósentuhluti:

Tryggður prósentuhluti er prósentuhlutinn sem þú hefur samið um við lok samningsgerðarinnar. Við tilgreinum upphæð hans í tryggingarskírteininu eða í tryggingarsamningnum. Tryggði prósentuhlutinn tilgreinir heildarupphæð greiddra ellilífeyrisiðgjalda sem er til ráðstöfunar við upphaf lífeyristöku, að lágmarki fyrir myndun ævilangs lífeyris eða fyrir tryggða höfuðstólinn.

Kostnaður:

Kostnaður í skilningi þessara tryggingarskilmála er sá kostnaður sem tekið var tillit til í iðgjaldaútreikningi (samningsgerðar- og sölukostnaður sem og annar kostnaður). Til annars kostnaðar telst einkum umsýslukostnaður. Til kostnaðar í skilningi þessara tryggingarskilmála telst auk þess kostnaður af þínum völdum, sem innheimta má sérstaklega.

Hinn meðtryggði:

Ef samið var um eftirlífendalífeyri er hinn meðtryggði sá einstaklingur sem greiða skal fyrir eftirlífendalífeyri ævilangt eftir andlát hins tryggða.

Reiknaður aldur:

Reiknaður aldur er aldur hins tryggða hverju sinni - þá er aldursári sem er hafið en ekki lokið bætt við ef af því eru liðnir meira en sex mánuðir. Dæmi: Þú hefur þegar náð reiknuðum 62 ára aldri þegar minna en 6 mánuðir eru í 62. afmælisdag þinn.

Varasjóður vegna endurgreiðslu iðgjalda:

Varasjóður fyrir endurgreiðslu iðgjalds (RfB) er ákveðinn tryggingartæknilegur varasjóður í ársuppgjöri tryggingafélags. Þessi varasjóður er ígildi verðmætis krafna tryggingaþega vegna hlutdeildar í framtíðarhagnaði í skilningi verslunarlaga. Með varasjóðnum er með tímanum hægt að jafna út sveiflur í hagnaði - sem eru einkum algengar hvað fjármagnstekjur varðar.

Töflur:

Með töflum getum við reiknað út líkur á tilteknum atburðum. Þær eru grundvöllur útreikninga okkar sem tryggja að við getum staðið við samningsbundnar skuldbindingar okkar.

- Með dánartíðnitöflum getum við fundið út dánarlíkur.
- Með frekari töflum getum við áætlað líkur á öðrum tryggingartilvikum, svo sem upphaf og enda óvinnufærni, örorku eða umönnunarþarfar. Við getum einnig áætlað tíðni ákveðinna atburða, svo sem tíðni dauðsfalla hjá óvinnufærum, örorkuþegum og þeim sem umönnunarþurfi eru, endurteknum hjónaböndum og svo framvegis.

Skriptikostnaður:

Skriptikostnaður er kostnaður sem fellur á þann sem á réttindin vegna skiptanna. Jöfnunarskyldi einstaklingurinn og jöfnunarréttthafi bera kostnaðinn að jafn stórum hluta. Upplýsingar um upphæð skriptikostnaðar er að finna í skjalinu „Upplýsingar um tryggingu“ í liðnum „Hvaða kostnaður fylgir?“.

Prósentuhluti í hagnaði:

Prósentuhlutir í hagnaði eru ákvarðaðir sem prósentuhlutir tiltekinna reiknistuðla. Slíkt fer fram fyrir hvern hagnaðar- og undirhóp fyrir sig sem og fyrir mismunandi tegundir hagnaðarhluta (sjá tölul. 2.2, A-hluti - Þátturinn „Elliðlífeyrir“). Prósentuhlutir í hagnaði eru tilgreindir hverju sinni í prósentum í viðauka við ársskýrslu okkar eða tryggingarþega er greint frá þeim með öðrum hætti.

Ábyrgur tryggingafræðingur:

Sérhvert tryggingafyrirtæki verður að kalla til ábyrgan tryggingafræðing. Þessi aðili verður að vera áreiðanlegur og hæfur og búa yfir nægilegri kunnáttu í tryggingastærðfræði og starfsreynslu. Ábyrgur tryggingafræðingur skal einkum fylgjast með því að hægt verði til frambúðar að standa við skuldbindingar gagnvart tryggingaþegum og að við útreikning á iðgjöldum og framlögum í bótasjóð sé farið að ákvæðum laga (141. gr. laga um tryggingaæftirlit - VAG).

Hinn tryggði:

Hinn tryggði er sá sem er líftryggður. Hinn tryggði þarf ekki nauðsynlega að vera tryggingaþegi.

Tryggingaþegi:

Tryggingaþegi er sá sem sótti um trygginguna. Hann er tilgreindur þannig í tryggingarskírteininu. Réttindi og skyldur sem kveðið er á um í tryggingarskilmálunum eiga fyrst og fremst við um tryggingaþega sem viðsemjanda okkar.

Viðbótarbiðtími:

Framlengingartímabilið, það er að segja tímabilið frá upprunalega umsömdu upphafi lífeyristöku fram að frestaða upphafi lífeyristöku, nefnum við viðbótarbiðtíma. Viðbótarbiðtíminn er þar með hluti biðtímans.